

CONTRA

nr 1 1994 (nr 113 från starten) årgång 20 Pris 25:-

**Vänsterns nya Utopia: USA!
Åter till det kalla kriget
Estland**

FRIHETENS RÖST
— för västerländsk demokrati —

CONTRA

oberoende borgerlig tidskrift
utgås sex gånger årligen
ISSN 0347-6472

Copyright Stiftelsen Contra
Eftertryck endast efter överenskommelse

Ansvarig utgivare

Tommy Hansson

Adress

Box 8052, 104 20 STOCKHOLM

Telefon 08-654 95 52

Telefax: 08-652 48 99

Prenumeration

Minst 145, rekommenderat 200 kronor, per år.

Inbetalas på postgiro 85 95 89-4

eller bankgiro 261-2638.

Finland: Minst 100 mark per år.

Finländskt postgiro 1125 82 9.

Norge: Minst 130 norska kronor per år.

Norskt postgiro 1 99 82 77.

Danmark: Minst 120 danska kronor per år.

Danskt postgiro 1 69 06 98.

Medarbetare

Styrelseordförande: Göza Mölnär

Redaktion: Tommy Hansson, Georg Harst och Carl G. Holm.

Övriga medarbetare: Bertil Håggman, Birger Larsson,

Bertil Lindblom, Arne Sundström, Roger Söderqvist,

Marok Zyto samt Peter Hartvig Danmark, Allan C.

Brownföld,

Washington och Rune Wostin, Sydney.

Annons

Johannes Dirfeldt 0522 64 16 06

Presslagd 1993-11-26

Vänersborgs Offset AB, Vänersborg 1993

CONTRA-NYTT

Ny Contra-bok av Tommy Hansson

Contras ny tillsatte ansvarige utgivare har nyligen publicerat boken *Åter till det kalla kriget - Politiskt inkorrekta artiklar 1974 - 93*. Boken omfattar 128 sidor och är en uppgörelse med såväl 60- och 70-talens vänster som den postkommunistiska vänstern, som arbetar med delvis andra metoder än vad "USA-hatets vänner" gjorde på sin tid under inflytande av bl a Vietnamkriget och kommunismen i Kina.

Boken publiceras givetvis på Contra förlag och är Hanssons fjärde i ordningen. Den befäster författarens ställning som en av våra mest läsvärda, "politiskt inkorrekta" debattörer och kan i en del avseenden betecknas som kontroversiell. Det gäller inte minst Hanssons syn på exempelvis utvecklingen i Chile, Angola, Sydafrika och Spanien och kritiken mot den homosexuella politiska rörelsen och feministerna.

Åter till det kalla kriget är ett måste för den medvetne Contra-läsaren. Boken kan lämpligast beställas direkt från förlaget genom insättande av 113:- (inkl porto) på postgiro nr 85 95 89 - 4. Den perfekta julklappen!

Boken presenteras på sidorna 8-9.

Omslagsbilden

USA under den demokratiska presidenten Bill Clinton (som med sina dryga 97 kg f ö är landets tredje tyngsta president genom tiderna) är inte samma USA som blev en hatsymbol för vänstern under Johnsons, Nixons och Reagans dagar. Då framstod USA, inte minst tack vare sitt försvar mot kommunistisk aggression på olika håll i världen, som ett rött skynde för kommunisterna och deras medlöpare.

Men som framgår av vår artikel på sidorna 4-7 är Förenta staterna i dag något av ett ideal för många på vänsterkanten, ett slags sista hopp för socialismen när denna misslyckats på alla andra håll. Omslagsbilden är hämtad från New Yorks Madison Square Garden.

Radannonser

Ayn Rand och objektivismen Atlas Shrugged & The Fountainhead 90:- styck inklusive porto. Gratis info-paket innehåller bl a Playboys intervju med Ayn Rand. Föreningen För Objektivismen, P1987, 438 00 Landvetter. Fax 031-26 56 82. Postgiro 41 52 01-3.

Slipsklämma och manschettknappar

i silver. Handgjorda och dekorerade med kapitalismens symbol, dollarstecknet. Pris 395:-. I.S.L., Box 147, 433 23 Partille. Tel 031-36 45 00. Fax 031-795 65 14. Postgiro 4985580-2. Bankgiro 5704-7466.

Radannonser kostar 40 kronor för högst 6 rader. Skicka in Din text till Contra, Box 8052, 104 20 Stockholm.

INNEHÅLL - CONTRA 1/1994

sid

3 Hermansson och Ådalen

Klas Lithner om förre kommunistledarens bakgrund.

4 USA: Vänsterns nya Utopia

Tommy Hansson analyserar den oroande utvecklingen i USA.

8 Åter till det kalla kriget

Ny Contra-bok av Tommy Hansson presenteras.

10 Guillous obehagliga Irak-bok

Ett av den svenske machoförfattarens lik i garderoben.

11 Gula sidorna

Aktuella smånotiser.

15 Regleringspolitik mot könsroller

Tommy Hansson om jämställdhetsmaffians (fp) metoder.

16 Estland

Carl G Holm redovisar intryck från en f d sovjetrepublik.

20 Den glada casinoekonomin och den svenska krisen

Därför gick det som det gick - Carl G Holm reder ut begreppen!

21 Brev till Contra - Debatt

Tre insändarskribenter tycker till i aktuella ämnen.

22 Boknytt

Hermansson och Ådalen

Vid 1993 års Bok- & biblioteksmässa i Göteborg förekom bl a den 12/9 ett avsnitt, kallat "Möten med aktuella nordiska författare", i 59 miniseminarier. Detta innebär, att författarna talade under vardera 20 minuter om sitt författarskap och främst om sina senare böcker. Därvid ingick följande uppgift i programmet:

"C H Hermansson: CH Minnen. Vp-ledaren C H Hermansson började sin politiska verksamhet som sjuttonåring i SSU-klubben i 30-talsdepressionens Sundvall. Han upplevde Ådalsmorden, massarbetslösheten och den uppstickande nazismen som tvingade honom till ett ställningstagande. 60 år senare har han nedtecknat sina minnen som avslutas med kapitlet 'Vad blev det av socialismens idéer?'. Arr.: Bokförlaget Arena."

Uppgiften i presentationen ovan att kommunistpartiets tidigare ledare, född 1917, börjat sin politiska bana i SSU återfinnes icke i uppslagsverket *Tvåkammarriksdagen 1867-1970, del 1*, där inget nämnes om hans politiska verksamhet före 1941.

Jag fäste mig särskilt vid ordet Ådalsmorden i presentationen av boken. Förlaget har bekräftat, att därmed åsyftas Ådalskravallerna 1931. Det var alltså den händelse i Lunde i Ådalen, där ett militärförband tillkallats av länsstyrelsen för att upprätthålla ordningen efter svåra oroligheter föregående dag. Sedan ett demonstrationståg icke upplösts trots order därom, inträffade den beklagliga händelse där fem människor – varav en åskådare – blev dödade av eld från förbandet.

Enligt den kriminaltekniska utredningen dog en av vådaskott, tre av rikoschetter från eld som avlossats mot marken samt en av direkt eld. Vid den följande rättegången dömdes en av demonstrationstågets ledare enligt uppgift hos Lindorm bl a jämlikt strafflagen 10:9, som handlar om uppror och inte om upplöpp. Förbandets befälhavare, kapten Nils Mesterton vid Väster-norrlands regemente, åtalades jämte en löjtnant, en sergeant och en furir vid krigsrätt, troligen för olika varianter av tjänstefel, men blev frikända antingen där eller i Krigshovrätten.

Regeringen tillsatte omedelbart den s k Ådalskommissionen, vilken avgav sin rapport den 21/7 samma år. Tre konsekvenser av deras reformförslag för att söka hin-

dra en upprepning blev inrättandet av statspolisen och Statens kriminaltekniska anstalt samt reform av landsfogdetjänsterna.

Denna faktaredogörelse bygger på *Svenska Dagbladets* årsbok 1931 och 1932 samt Erik Lindorms *Gustaf V och hans tid*, vilka båda i sin tur till stor del bygger på kommissionens ovannämnda rapport. Följaktligen är termen "Ådalsmorden" grovt felaktig, oberoende av om ansvaret därför åvilar författarna av mässprogrammet, förlaget eller författaren Hermansson själv.

Ett intressant efterspel, som visar hur lågt den politiska moralen stod på 1930-talet, är att *Socialdemokraternas* ansvarige utgivare Arthur Engberg av Stockholms rådhusrätt, sedan han åtalats för tryckfrihetsbrott mot kapten Mesterton, 1931 dömdes till dagsböter. Han hade nämligen i en artikel som han själv skrivit kallat Mesterton "mördare". Sedan domen överklagats, dömdes Engberg 1932 av Svea hovrätt till tre månaders fängelse, böter och 5.000 kronor i skadestånd till Mesterton. Den 3/6 1932 utfärdade C G Ekmans frisinnade regering, förmodligen med dåvarande justitieministern, förutvarande justitierådet Natanael Gärde som huvudansvarig, kungörelse om amnesti för "personer, som i tal eller skrift gjort sig skyldiga till smädliga yttranden eller ogrundade beskyllningar mot rikets ämbetsmän i anledning av de i maj månad förra året inträffade oroligheterna i Gudmundrå socken, Väster-norrlands län (Ådalen), samt härför blivit tilltalade och dömda till straff."

Den 24/9 utsågs Engberg, som varit riks-

NÄR NU SOCIAL-
DEMOKRATERNA
HAR MODERNISERAT
SIN PARTISYMBOL,
SÅVILL VI INOM
VÄNSTERPARTIET
GÖRA DET SAMMA.
EFTERSOM ALLT VI
TRODDE PÅ VISADE
SIG VARA FEL, SÅ
SKRIVER VI NU
V:ET SOM EN
RÖD BOCK!

Av Klas Lithner

dagsman ända sedan 1917, till ekklesiastikminister i Per Albin Hanssons socialdemokratiska regering. Paragraf 4 i 1809 års regeringsform stadgade med senare ändringar: "Konungen skall utnämna ett statsråd, vartill Han kallar kunnige, erfarna, redlige och allmänt äktade, infödde svenske män."

Enligt kommentatorerna till 1971 års utgåva av Sveriges grundlag saknades närmare bestämmelser om hur dessa rekvisit skulle tolkas, men det kan väl allvarligt diskuteras om Engberg på grund av domen motsvarade kravet att vara redlig och allmänt äktad. Amnestin gynnade även den dåvarande kommunistiske politikern Karl Kilbom, som i egenskap av ansvarig utgivare för tidningen *Folkets Dagblad Politiken* för tryckfrihetsbrott dömts till tre månaders fängelse. Trots denna bakgrund blev Kilbom dock icke statsråd, sedan han återinträtt i det socialdemokratiska partiet.

Om C H Hermansson är intresserad av mord i allmänhet och i större skala i Sovjetunionen, kan jag rekommendera den intressanta boken *The Great Terror - A Reassessment* (1990) av den kände sovjetexperter Robert Conquest. Boken är en omarbetad version av hans till svenska översatta *Den stora terrorn*. Här beräknar författaren, att enbart under åren 1937-38, som blott omfattade en del av Stalins utrensningar, antalet avrättade i Sovjetryssland var 1,5 miljoner och antalet döda i fångläger 2 miljoner. Detta avser antalet döda av annat än naturliga orsaker. Under hela Stalin-epoken nämner han siffran 20 miljoner.

USA:

Av Tommy Hansson

Vänsterns nya Utopia

Ovanstående rubrik kommer kanske som en chock för de som vant sig vid bilden av USA som vänsterns främsta hatobjekt. Ty ända sedan president John F. Kennedy började sända amerikansk militärpersonal till Vietnam i mitten av 1960-talet, har vänsteranhängare odlat vanföreställningen om Förenta staterna som onskans hemvist på jorden. Presidenter som Lyndon B. Johnson, Richard M. Nixon och Ronald Reagan har bildligt talat rullats i tjära och fjädrar.

I dag är emellertid bilden en annan. USAs popularitet har ökat tämligen drastiskt, vilket naturligtvis kan vara trevligt som omväxling. Några av de nya vännerna är dock betänkligt lika de forna fienderna.

Politiska kommentatorer har alltför länge stirrat sig blinda på det faktum, att USA under perioden 1981-92 styrdes av republikanska presidenter. Den ene av de båda, Ronald Reagan, var dessutom en ideologisk konservativ. Därmed, har det hävdats, skulle högern ha skaffat sig ett grepp om händelseutvecklingen och opinionsbildningen. Den beskrivningen kan i någon mån stämma om man inskränker perspektivet till utrikespolitiken och de ekonomiska riktlinjerna.

Breddar man emellertid synfältet till att även omfatta kulturen, massmedierna och de sociala frågorna blir bilden en radikalt annan. Här är det nämligen vänsterkrafterna som dominerar i allt väsentligt, och detta har i sin tur lett till att högerns landvinningar inom utrikespolitik och ekonomi hotas. Den utvecklingen inleddes redan med vänstervågen på 1960-talet, då studenter och andra "progressiva" (inklusive USAs

Artikelförfattaren i New York sommaren 1980. Mycket har hänt i amerikansk politik sedan dess, vilket framgår av vidstående artikel. (Foto: Bahi Barakat)

nuvarande presidentpar) löste världsproblemen över en pava billigt rödvin eller en pipa hasch. När sedan Reagan valdes till Förenta staternas president i november 1980 utgjorde det startskottet för en ny kraftsamling på vänsterkanten vars för-

ödande konsekvenser nu framstår med allt mer skrämmande tydlighet.

Den politiska korrektheten

Symbolen för detta nya USA är naturligtvis president Bill Clinton, vars politiska profil

tecknades i *Contra* nr 1/93. Clinton är mannen som i yngre år drog sig undan värnplikten, reste till Moskva som stipendiat, ledde antiamerikanska demonstrationer under sin tid som student i Oxford, England, rökte marijuana (han har dock påstått att han inte drog halsbloss!) och var otrogen mot sin fru, Hillary. En amerikansk politiker med den bakgrunden skulle för bara några år sedan varit dömd på förhand. Men i ett USA där traditionella värden blir allt mer marginaliserade, och där den numera medelålders protestgenerationen anger tonen, blir en bakgrund som Clintons snarast en fördel.

För att inse varför USA kommit att bli något av ett idealsamhälle för 90-talsvänstern är det nödvändigt att belysa begreppet *political correctness* (förkortat PC), politisk korrekthet. Termen, som här en negativ klang, myntades av den konservativa debattören och skådespelaren Benjamin J. Stein och syftar på de "rätta" åsikter man bör ha för att bli betraktad som politiskt rumsren. I amerikansk debatt finns ett antal nyckelområden där den politiska korrektheten är särskilt aktuell:

Det mångkulturella samhället: Alla etniska grupper jämställs och skall ha rätt att utveckla sina respektive slrarter inklusive språk, religion, seder m m. Det traditionella amerikanska idealet – att alla immigranter blir goda amerikaner och underordnar sig västerländsk demokrati, kristen religion och engelska språket – framstår mer och mer som en anakronism. Väsentligt för envar som önskar vara "korrekt" är att iakttaga "rätt" språkbruk: negrer kallas ej längre svarta eller färgade utan afroamerikaner; indianer bör kallas infödda amerikaner; vita blir angloamerikaner eller kort och gott "anglos" (att sedan t ex tysk-, polsk- eller svensk-amerikaner faktiskt inte alls är anglos förbises oftast).

I de mångkulturella spelreglerna ingår vidare, att representanter för kategorier som anses särskilt missgynnade – dit hör naturligtvis svarta men i debatten även kvinnor och homosexuella – bör hjälpas fram via kvotering, *quotas*. En beklaglig följd av kvotering av svarta sökande till

högskoleutbildning har blivit att många "afroamerikanska" studenter inte klarar av studierna alternativt kommer ut i arbetslivet med bristande kunskaper. Men att över huvud taget diskutera sådana frågor offentligt anses vara i hög grad politiskt inkorrekt.

Näringslivet: Också det en gång omåttligt blomstrande amerikanska näringslivet drabbas av den politiska korrekthetens krav. En lång rad intresseorganisationer för kvinnor, svarta, homosexuella, miljön o s v stämmer amerikanska företag och institutioner på mångmiljardbelopp varje år, vilket lett till en ofantlig processdjungel och

studera hårt i enlighet med sina konfucianska traditioner. Hårt arbetande asiatiska affärsidkare i storstäderna trakasseras numera ständigt av svarta arbetslösa och socialfall, vilket upploppen i Los Angeles våren 1992 var ett exempel på.

Miljön: I högsta grad politiskt korrekt är att stödja alla "gröna" krav på regleringar och förbud, liksom att förklara sitt stöd för vissa inneteorier av typ "ozonskiktets uttunning" eller "den globala uppvärmningen". Här har vicepresident Al Gore sällt sig till den växande skaran av miljörelaterade domedagsprofeter med sin bok *Earth in Balance*, som gav honom nomineringen till vicepresident.

gyllene tider för advokater och jurister. Förtecksen har handikappat den legendariska amerikanska fria företagsamheten. Samtidigt har näringslivets strävan efter olika slags statsstöd ökat drastiskt.

Vidare har protektionismen ökat, både bland demokrater och republikaner. Detta är en direkt följd av de expansiva sydostasiatiska ländernas framgångar på exportmarknaden. Följden har blivit ökad främlingsfientlighet, t o m rasism, främst riktad mot japaner, koreaner och kineser vilka har oförsämldheten att arbeta och

Klart inkorrekt är givetvis att ifrågasätta miljöfanatikerna och/eller redovisa rön som motsäger inneteorierna.

Kulturen/de sociala frågorna: Vad vänstern till skillnad från större delen av högern insett, är att kulturen och de sociala frågorna är viktiga komponenter i människors liv i enlighet med samtidens vidgade definition att "allting är kultur" (under "proggrörelsens" glansperiod hette det som bekant att "allting är politik"). Numera betraktas även utbildning, underhållning, religion, sexuella levnadsmönster och

massmedier som "kultur". Det officiella USA har inte varit sent att hoppa på denna trend, ivrigt påhejad av vänsterkrafterna.

Den amerikanska motsvarigheten till Statens kulturråd, National Endowment for the Arts (NEA) sponsrade exempelvis 1990 en utställning i vilken förekom ett verk av Andres Serrano avbildande ett krucifix nedsänkt i urin och med underskriften "Piss Christ". En annan av NEA gynnad bildkonstnär är fotografen Robert Mapplethorpe, som specialiserat sig på homoerotiska och sadomasochistiska bilder och vars omdiskuterade kollektioner även nått Sverige. Mapplethorpe själv har avlidit i AIDS.

En tydlig tendens i dagens kulturella Amerika är följande homosexualitet, varom mer nedan.

Feminismen: Stöd för obegränsad abort är en självklarhet för den som vill profilera sig som politiskt korrekt. USA har den mest liberala abortlagen i världen, där det prejudicerande rättsfallet Roe vs Wade i början av 80-talet garanterar abort för kvinnan praktiskt taget ända fram till förlösningsögonblicket.

Det amerikanska kvinnoidealet av i dag är en aggressiv, snarast fascistoid människotyp, som kan allt och har rätt till allt. Denna art är dock inte starkare än att hon ständigt måste beredas plats i arbetslivet via kvoterings. Det politiskt korrekta idealet är en svart, handikappad, lesbisk kvinna. Svenska akademien kom idealet ganska nära då man utsåg den svarta, feministiska kvinnliga litteraturprofessorn Toni Morrison till 1993 års Nobelpristagare i litteratur.

Queer theory

För tillfället finns inget korrektare i amerikansk kulturliv än homosexualitet med en mängd yttringar i form av teaterpjäser,

Fortfarande gångbart märke?

Ovan avbildas ett amerikanskt opinionsmärke mot president Clintons förslag att öppna USAs krigsmakt för öppet homosexuella.

filmer, politiska teorier, aktivism, böcker o s v. Den mest uppmärksammade av alla amerikanska pjäser under 1993 var Tony Kushners episka maratonproduktion *Angels in America*, som vunnit ett Pulitzerpris, New York-kritikernas pris samt utmärkelsen Tony. Det är inte särskilt svårt att förstå den konservativa upprördheten inför en pjäs av detta slag, som i grova drag handlar om hur en skötsam jurist vid namn Joe Pitt (!), som dessutom är mormon, lämnar hustru och barn till förmån för en homosexuell vän som är döende i AIDS.

Den amerikanska tidskriften *The American Spectator* ägnade sitt julnummer 1993 åt Kushners pjäs i en bitvis artikel av Yale Kramer, en professor i klinisk psykiatri. Denne sammanfattade pjäsen så: "Trots sin storlek, trots sitt anspråksfulla språkbruk och fyrverkeri, saknar *Angels in America* förutsättningen för storhet – överförandet av allmängiltig erfarenhet till konst – och vad den ersätter allmängiltig erfarenhet med är budskap. Det är en propagandapjääs..."

Angels... är det främsta exemplet på framgångsrika "gay plays", och det kan nämnas att pjäsen har den kontroversielle juristen Roy Cohn i en betydelsefull rollfigur. Cohn var i början av 50-talet senator Joseph McCarthys ledande rådgivare, men det som i Kushners pjäs ger honom ett försonande drag är att han också var homosexuell; Cohn dog i AIDS 1986.

Flertalet bögar och lesbianer torde vara nöjda med ökade medborgerliga rättigheter och ökad tolerans. Också i USA diskuteras frågan om möjligheten till någon sorts "äktenskap" eller registrerat partnerskap för homosexuella, något som redan är verklighet i Norge och Danmark och som Sveriges riksdag skall fatta beslut om i början av 1994. Det finns dock en radikal gayströmning – i USA kallad **queer theory** – som med ideologiska utgångspunkter syftar till ingenting mindre än en omvandling

av den mänskliga naturen.

Enligt den avhoppade vänsteranhängaren och Svarta Panter-sympatisören David Horowitz, redaktör i tidskriften *Heterodoxy*, är bögteoretiker av detta snitt i färd med att "återuppväcka det marxistiska projektet – med kön, inte klass." (*The American Spectator* januari 1993). Enligt Horowitz är bögrevolutionen "det slutliga subversiva projektet", som inte bara proklamerar Guds död (vilket många gjort) utan även naturlagarnas död. Resultatet blir en fulländad nitzscheansk fantasi med människan som Gud.

Splittrad höger

Den amerikanska högern är splittrad i sin inställning till hur vänsterens nya arbetsmetoder skall bemötas. Den religiösa högern med dess betoning av moralfrågor tycks ha stärkt sin ställning som en konsekvens av Clinton-administrationens medvetna politiskt korrekta politik med inslag såsom förslag att tillåta öppet homosexuella i USAs krigsmakt eller att be-manna regeringsorgan med doktrinärt vänsterfolk och "kvota-drottningar". Den kulturkonservativa opinionen, företrädd av tidningar och tidskrifter som *Washington Times*, *National Review* och *The American Spectator* samt institut som The Heritage Foundation och Hudson Institute, delar i stort den religiösa högers ideal om än med mer intellektuell framtoning.

I det republikanska partiet finns två falanger - en "konservativ" och en "moderat". Den senare har bildat Republican Majority Coalition och har förre juristprofessorn och kongressmannen Tom Campbell som ordförande. Denna koalition hävdar att partiet bör inrikta sina krafter på ekonomiska/skattepolitiska frågor samt frihandel, lag och ordning, försvar och individuell frihet. Brännbara frågor av typ abort och homosexualitet, där högern re-

gelmässigt blir hårt angripen av vänstern, skulle dock avföras från den politiska agendan och överlämnas åt individens egna avgörande.

Problemet med det resonemanget är, att de sociala frågorna av nämnd typ redan har adopterats av vänstern, "de progressiva krafterna" av vilka många redan häckar i Clintons regering. Det frekventa ropet på tolerans blir därmed oerhört ensidigt. Ty det är gentemot de homosexuella och andra minoriteter man skall vara tolerant; de som däremot av politiska eller religiösa skäl tar avstånd därifrån omfattas inte av toleransen.

Den konservativa debattören och förre borgmästarkandidaten för New York, Herbert London, har talat om "den normlösa högen".

"Clintonismens" ideal

Clintons Amerika är inte Nixons eller Reagans Amerika, som var skottavla för "USA-hatets vänner". Det är inte ens Carters Amerika. Tvärtom har Bills och Hillarys Amerika med dess glorifierande av det mångkulturella samhället, feminismen, miljöaktivismen och bögekulturen blivit föremål för liberalers och vänsteranhängares devota beundran. Det måhända mest potenta redskapet för spridandet av budskapet om USA som mångkulturens och de sociala experimentens förlovade land är, paradoxalt nog, underhållningsindustrin med dess filmer och TV-serier. Paradoxalt, därför att samma industri tidigare av vänstern skälldes för att göra propagandaför kapitalismens ideal och invägga medborgarna i en sömnläk liknöjdhet.

Den som regelbundet tittar på serier som *LA Law* (Lagens änglar) eller *Hill Street Blues* (Spanarna på Hill Street) kan t ex ganska lätt få för sig, att merparten av USAs domare är svarta kvinnor. Vilket ju ännu knappast är fallet. *Murphy Brown*, komediserien om en emanciperad kvinnlig TV-reporter med Candice Bergen i titelrollen, uppvisar för sin del en klar om än tämligen sofistikerad slagsida åt vänster med påfallande många (och illvilliga) skämt om förre vicepresidenten Dan Quayle. Världsberömd blev *Murphy Brown* då Quayle kritiserade dess gentemot den traditionella familjen delvis fiendliga innehåll.

I England har vänsterns beundran för "det nya Amerika" resulterat i bildandet

av en grupp vid namn Charter 88, som idealiserar den politiskt korrekta opinionsindustrin i USA med dess företeelser som *affirmative-action* (kvoteringar och andra politiska åtgärder syftande till att stödja minoriteter och andra s k eftersatta grupper) och bögpropaganda, för att inte tala om radikal feminism och multikulturalism.

I Sverige tycks av olika uttalanden att döma Clinton ha störst stöd från socialdemokratiskt och folktopartistiskt håll. Bl a har den socialdemokratiska, påtänkte finansministern Göran Persson offentligen förklarat hur bra han tycker att Clinton är...

John Gray, en engelsk forskare vid Jesus College i Oxford och medarbetare i ett antal amerikanska publikationer, skrev i *National Review* den 19 juli 1993:

"Pro-amerikanism av denna sort är nu vanligen den europeiska vänsterns malpla-

cerade patriotism, med Amerika som det sista bästa hoppet om universell vänsterideologi, det enda kvarvarande utopiska experimentet vars öde ännu är föremål för tvivel. Denna den europeiska vänsterns proamerikanism kan förväntas växa och bli starkare, eftersom det utopiska projektet med en federal europeisk stat gör dem besvikna genom att slutligen gå på grund på nationalkänslans rev. Vi är inte långt från den tid då europeiska *sandalistas* anländer som politiska pilgrimer till amerikanska stränder och i clintonismens fumlande inkonsekvenser finner en spegel för sina egna ideologiska sysselsättningar."

USA – den utopiska vänsterns sista ideal. Ett i sanning deprimerande, men dessvärre helt realistiskt, perspektiv.

När Clinton griper in...

När Bill Clinton reste till New York för att hålla tal i FN passade han på att göra en insats inför borgmästarvalet i New York. Om presidentens inhopps påverkade valet? Döm själva!

De främsta borgmästarkandidaterna i det traditionellt liberala New York City var regerande demokraten David Dinkins (stadens förste svarte borgmästare) och den republikanske utmanaren Rudolph Giuliani, en tidigare åklagare. Trots att det går fyra demokrater på varje republikan i New York var Giuliani, som tillhör det republikanska partiets vänsterflygel, knapp favorit i förhandstipsen.

Clinton hade sin egen politiskt korrekta syn på varför det var så:

–Alltför många av oss är fortfarande alltför ovilliga att rösta på personer som är annorlunda än vi själva, framhöll Clinton med sin karakteristiskt heta röst vid en fundraising-middag inför valet. Presidenten antydde alltså, att orsaken till att Dinkins sackade efter i opinionsmätningarna var att han var svart. Clinton citerades vidare:

–Detta är inte så enkelt som att det är öppen rasism.

Med andra ord, menade Clinton, var det i stället frågan om *dold* rasism. "Alla visste", skrev tidskriften *National Review* i ett ledarinlägg, "vad Clinton höll på att göra: han spelade ut raskortet."

Men orsaken till Dinkins problem var inte att han var svart. Han valdes ändå till sitt ämbete, med en tredjedel av de vita rösterna bakom sig, precis *därför* att han var svart.

Orsaken till tillbakagången var i stället att han inte lyckats göra någonting åt New Yorks tilltagande förfall. Han tillät en våldsam och olaglig svart bojkott mot en koreansk specerihandlare i Brooklyn pågå i veckor utan att ingripa. Under de svarta upploppen mot judar i Crown Heights för något år sedan visade han långt ifrån någon handlingskraft utan har kritiserats för sitt uppförande i en officiell rapport. En pågående undersökning visar på en uppseendeväckande grad av korruption i New Yorks poliskår.

Dinkins stödde vidare den folkligt impopulära "regnbågsagendan" i skolorna som kostade skolchefen jobbet. Och när irländarna skulle hålla sin årliga parad på St. Patricks-dagen försökte borgmästare Dinkins förvandla evenemanget till en bögmanifestation. Och så vidare.

Det står helt klart att också en vit borgmästare skulle ha problem med att bli återvald med den politiken, något som Clinton säkert inser bakom retoriken.

Hur det gick i borgmästarvalet? Dinkins förlorade, Giuliani vann.

Vänstern demaskeras i ny, kontroversiell Contra-bok

ÅTER TILL DET KALLA KRIGET—så heter Tommy Hanssons nya bok, författarens fjärde. Underrubriken lyder "Politiskt inkorrekta artiklar 1974-93". Boken är ett måste för den medvetne Contra-läsaren.

Redaktör Tommy Hansson, Ph.D., är nybliven ansvarig utgivare för tidskriften *Contra* och sedan 1981 redaktör för tidskriften *Aktuellt om Korea*. Han har varit politiskt verksam sedan början av 1970-talet. Den som på den tiden vågade utmana vänsterkrafternas hegemoni över massmedia och samhällslivet i stort utsattes med automatik för en skur av fördömanden och anmaningar att genast upphöra med den förgripliga verksamheten.

Och många på den borgerliga kanten lät sig skrämmas att vika undan därför att de var rädda att förlora sina positioner i samhället och avfärdas som någonsorts "högerstollar". Att vara medveten antikommunist/antisocialist var i vänsterns ögon sak samma som att vara fascist eller mccarthyist eller åtminstone "kall krigare".

Tommy Hansson valde emellertid, i likhet med övriga Contra-medarbetare som inledde sin politiska verksamhet vid denna tid, att inte vika undan. I *Åter till det kalla kriget* (128 sidor) presenterar Hansson 29 artiklar skrivna under perioden 1974-93. Materialet visar, att det var och är fullt möjligt att med hedern i behåll utmana vänsterns anspråk på opinions- och åsiktsmonopol. Några av artiklarna måste betraktas som rena "scoops"—t ex debattartikeln om dödsstraffet som väckte riksomfattande uppmärksamhet 1992 och avslöjandet att Namibias socialistiske president Sam Nujoma köpt ett privat lyxplan som var värt mycket mer än det årliga svenska biståndet till Namibia; den sistnämnda nyheten var Tommy Hansson först med i svensk press.

Den avslutande tredjedelen av boken är nyskriven och tar upp några av de frontavsnitt över vilka vänstern är verksam i dag. Den uppsatsen kallas "Vänsterns nya kläder" och belyser den politiska bögrörelsen, den nya fascistoida kvinno-

rörelsen, miljöfanatikerna inklusive USAs vicepresident Al Gore, de militanta "antirasisterna" samt den typ av socialism

som tagit klivet in i våra kyrkor.

Det skall sägas direkt att somligt av innehållet säkerligen kommer att uppfattas som

ÅTER TILL DET KALLA KRIGET

Politiskt inkorrekta artiklar 1974 - 93

Av Tommy Hansson

CONTRA

Tommy Hansson: *Åter till det kalla kriget*. ISBN 91-86092-23-5. 128 sidor. Contra förlag. Pris: 98:- (i bokhandeln 147:-) plus porto 15:-. Insätts å PG 85 95 89 -4, Stiftelsen Contra.

djupt kontroversiellt av folk som lutar åt vänster eller eljest inte är vana vid ett konsekvant konservativt engagemang. Hansson säger sanningar som många, många människor instämmer i men ofta inte vågar torgföra av rädsla för att bli påhoppade av det politiska etablissemanget.

Utan tvivel befäster Åter till det kalla kriget Tommy Hanssons ställning som en av landets mest välformulerade, politiskt inkorrekt debattörer. Gammal och ny vänster kläs av på ett ofta dråpligt sätt.

Nedan följer ett stycke ur avsnittet "Bruna bönor" ur kapitlet *Vänsterns nya kläder*:

"Ni minns säkert kvinnosakskvinnorna från 1970-talets början, dessa som företrädesvis klädde sig i vadderade jackor i pastellfärger köpta på Mahjong-butiken i Stockholm eller något slags velour-overaller; behå var något otänkbart, liksom smink. Den ideologi som gällde var socialismen och den mest radikala gruppen hette Grupp 8. Feministerna 20 år senare är av ett annat snitt, även om man då och då faktiskt stöter på relikter från 1970-talet. Dagens kvinnosakskvinnor uttrycker sig inte så stillan genom prydlig, feminin klädsel och genom att excellera i sin yrkesroll. Borta är mahjongjackorna och hängbrösten, ofta till förmån för urringning, nätstrumpor och blodrött läppstift. Vilket estetiskt naturligtvis är en förbättring.

Vad som förenar 70- och 90-talens feministerna är en otålig intolerans som inte sällan gränsar till en rent fascistoid attityd och manshat. Från rödstrumpor till brunstrumpor, skulle man kunna säga. Eller varför inte från röda bönor till bruna bönor. Poeten och författaren Peter Birro har gjort en obetalbar exposé över feminismen i tidskriften *Äcklet* (nr 2 1992), varur följande citeras:

"Låt oss först och främst slå fast att den nya aggressiva feminismen uteslutande är en massmedial företeelse. Det är en samling kvinnliga så kallade kulturpersonligheter i karriären, som initierat denna nya vidriga strömning i Sveriges degenererade kulturliv..."

Bakom de sedvanliga parollerna om kvinnans frigörelse och jämlikhet (och som väldigt få inte behjärtat ställer sig bakom), skymtar också något helt annat – det nakna manshatet och en våldsam revanschism mot Mannen för verkliga eller inbillade oförrätter, ja dessa 'fredsilslande', 'ömna' och 'kärleksfulla' kvinnor och mödrar talar till och med om ett nytt könskrig!"

Birro påminner om att Strindberg för över hundra år sedan stämplades som en galen kvinnohatare sedan han författat båda delarna av *Giftas* och *Fröken Julie*:

"...och nu kan feministerna ta samma ord i mun – könskrig – utan minsta risk att bli kallade manshatare eller hysteriska. Att nära hälften av Sveriges män enligt vissa opinionsundersökningar kan tänka sig att lägga sin röst på ett kvinnoparti där flera av dessa aggressiva feministerna figurerar, visar måhända hur djupt den svenske mannen sjunkit i misär och självförakt."

Internationell kultgestalt för den nya feminismen är författarinnan Susan Faludi som blivit berömd för sin tegelstensbok *Backlash*. Faludis budskap går i stora drag ut på, att den kvinnosaksrörelse som började så lovande på 1970-talet råkade ut för ett bakslag med de stora klippens förlovade 1980-tal, då reaganismen tilläts förbittra tillvaron för USAs och västvärldens kvinnor. Först på 1990-talet kan kvinnosaken återigen gå fram på bred front.

Jag hade det inte helt oblandade nöjet att se och höra Faludi framträda i Stockholm på själva kvinnodagen (den 8 mars

om nu någon fortfarande är ovetande därom) 1993. Faludi, som ju helgonförklarats i vissa politiskt korrekta kretsar, påminde mig i sin apparition något om de här reklammodellerna som säger sig gärna vilja framträda "avsminkade men fräscha", därtill preparerade med tvålfabrikatet Dove. Hennes röst var tämligen lågmäld men tonfallet oföränderligt indignerat, både över kvinnorörelsens bakslag och över de illvilliga kritiker på högerkanten som är fräcka nog att kalla Hillary Clinton för "Lady Macbeth" eller "Boy Clinton's Big Mama". Argumentationen övertygade möjligen feministerna och deras manliga medlöpare, men knappast en kritiskt tänkande individ (man eller kvinna).

Den andäktiga publiken med det svenska feministoraklet Maria-Pia Boethius i spetsen fnissade eller stönade instämmande på aldeles rätt ställen, inte minst högljutt då Faludi förklarade att amerikanska antifeminister startat en tidskrift med namnet *Hillary Clinton Quarterly* i syfte att belysa första damens fascinerande bana som vänsterradikal. Hon nämnde givetvis inte, att de amerikanska demokraterna för att brännmärka Bushs vicepresident Dan Quayle gav ut tidskriften *Dan Quayle Quarterly* – bitisk kritik från vänster är satir, liknande satir från höger är orätmätiga utfall...

Inte heller övertygade Ms Faludi i sin kritik av Hollywoods filmproduktion eller utbudet av TV-serier. Faktum är ju, att underhållningsbranschen under senare år blivit en bastion för salongsradikalism och politisk korrekthet och där en personlighet som (brittiska) Emma Thompson prisats för sitt feministiska engagemang och även Oscar-belönats."

Känd artist prisar Ronald Reagan

Sångaren och låtskrivaren Leonard Cohen, en amerikansk jude vars farfar var rabbin i Vilnius, tycks ha blivit ordentligt kurerad från flumvänsterns föreställningar som annars är så vanliga bland artister. I en intervju i tidskriften *Judisk Krönika* (nr 3 1993) citeras Cohen bl a:

"Europas intellektuella vänster är en samling prostituerade. De har förrått nästan

varenda god idé de har råkat på. De stödde Mao Zedong och de stödde Stalin..."

Framväxten av dagens extremistiska rörelser måste också ses i samband med de europeiska intellektuellas fullständiga fiasko. De har inte lyckats ställa ett sunt och tilltalande försvar för humanismen på fötter..."

Jo, Ronald Reagan hade rätt! Den sovjetiska kommunismen var en fruktansvärd diktatur. Alla var beredda att försvara slakten på oskyldiga några hundra kilometer bort. Ingen lyfte ett finger. Ingen ville tänka tanken. Den som vågade göra det stämplades som kommunisthatare och krigshetsare. Men "krigshetsarna" hade rätt."

Avdelningen "lik i garderoben":

Guillous obehagliga Irak-bok

För en yngre generation är Jan Guillou mest känd som författare till ett antal spänningsromaner om hemlige agenten Carl Hamilton. Machomannen och vapenfetischisten Hamiltons politiska bakgrund på vänsterkanten påminner om Guillous egen med inslag som palestinaaktivism och stöd för Viet Cong-rörelsen i Vietnam.

Ty Guillou var mannen som jämte journalisten Peter Bratt och avhoppade säkerhetsagenten Håkan Isacson 1973 avslöjade den ditills hemliga svenska spionorganisationen IB och, liksom nämnda kamrater, dömdes till ett års fängelse för spioneri och medhjälp till spioneri (se *Contra* nr 5 1993). Fängelsedomerna med åtföljande martyrskap blev Guillous biljett till ära och berömmelse. Under åren närmast efter frigivningen vidareutvecklade han sin politiska journalistik, och 1977 gav han än en gång – tillsammans med dåvarande hustrun Marina Stagh i boken *Irak – Det nya Arabien* (Pan/Norstedts, Stockholm, ISBN 91-1-761 371-X) – uttryck för sin proarabiska och antiisraeliska inställning.

Obehaglig bok

Irak - Det nya Arabien är en i flera avseenden obehaglig bok. I varje sammanhang där chansen uppenbarar sig avfärdar Guillou jämte Stagh alla synpunkter som kan vara ägnade att rikta kritik mot arabvärlden och dess politiska förhållanden. Och överallt där staten Israel och/eller det judiska folket omnämns så sker det i negativa ordalag.

Judar är i Guillous ögon företrädesvis ljusskygga individer som kastar bomber i folksamlingar eller ägnar sig åt ekonomisk spekulation, medan Israel på motsvarande sätt enligt Guillou är världens terrorstat nr 1 med en särskild faiblesse för att bomba palestinska flyktingläger. Att sedan palestinska terrororganisationer, t ex den av Guillou favoriserade PFLP, oftare än inte valt att förlägga delar av sin verksamhet till just dessa läger nämner Guillou naturligtvis inte. Orsaken till att större delen av Bagdads tidigare talrika judiska befolkning emigrerade till Israel var vidare, enligt

Guillou/Stagh, att "sionistiska agenter" bedrev terroraktioner mot stadens synagogor och judiska befolkning. Judar skulle alltså ha mördat och lemläst judar för att säkerställa de irakiska judarnas invandring till Israel!

Att författarna för att bevisa sin storsint-

Saddam Hussein – tog väl hand om Jan Guillou och Marina Stagh på deras reportageresa.

het gentemot judarna tagit med att par propagandabilder över den välordnade synagogan i Bagdad snarast förstärker den äckelkänsla åtminstone undertecknad klänner över Guillou/Staghs piruetter.

Denna historiska innovation, uppenbart fabricerad av KGBs arabiska sektion i Moskva eller av säkerhetstjänsten i Bagdad, för alltså Jan Guillou vidare utan att blinka och utan skymten av källkritik.

I inledningskapitlet "Vägen till Bagdad" anger Guillou/Stagh tonen genom att bränmärka den danske författaren Peter Rodhe, vilken haft fräckheten att notera att araberna aldrig lyckades med vad judarna förmådde i Palestina, nämligen att få öknerna att blomma.

Vidare använder sig författarna av medveten desinformation och historieförfalskning när de söker leda i bevis att "uppmot 800 000 palestinier fördrivits från sitt hemland...delvis med hjälp av en obe-

skrivlig (israelisk) terror, en avsiktlig och realpolitisk välkalkylerad terror...". I verkligheten var det arabstaterna runt Israel med Egypten i spetsen som omedelbart i anslutning till utropandet av staten Israel den 14 maj 1948 anmanade den arabiska befolkningen i Palestina att temporärt ge sig av – sedan skulle de återvända i triumf i de se-gerrika arabiska arméernas spår. Denna palestinska politik bekräftades av PLOs förre andreman Abu Iyad i boken *En palestinier utan hemland* (1979). När sedan arabsidan förlorade kriget 1948–49 flydde kvarvarande palestinaaraber i panik över Israels gränser. Därefter har arabstaterna kallblodigt använt palestinerna som en buffert mot Israel.

För säkerhets skull hoppar också författarna över den händelsekedja som ledde fram till det arabiska angreppet på den nybildade staten Israel i maj 1948.

"Socialistiskt föredöme"

Det som i sammanhanget intresserar oss mest är måhända dock Guillous bedömning av Irak som ett lovande socialistiskt föredöme, "Det nya Arabien", vilket enligt baksidestexten "vänder upp och ner på de flesta av våra föreställningar om Mellan-östern och ger därmed ett överraskande perspektiv på framtiden".

När Baath-partiet efter många års politisk turbulens återkom till makten i Irak genom en statskupp 1968 skriver Guillou/Stagh att man "därmed etablerade den politiskt mest stabila och ekonomiskt mest framgångsrika regimen i det revolutionära Iraks historia...Det gällde alltså att arbeta med en formel för socialismen som kunde fungera även i praktiken, det gällde att bygga ett politiskt liv baserat på ett massparti och överföra makten från militärfraktionen till partiet, det gällde att avsluta kurdkriget..." (s 106).

Man behöver inte vara något politiskt orakel för att konstatera, att Baath-partiet under Saddams diktatur misslyckats med alla dessa uppgifter.

Guillou/Stagh erkänner att de blivit

(Forts på sidan 15)

SVERIGE-NYTT

Contras notisavdelning har i detta nummer sammanställt av Tommy Hansson. De källor som refereras är inte direkt citerade, utan texten är en sammanfattning av originalkällan om inte annat markerats med citationstecken.

Kultur utan kulturstöd

Så lyder rubriken till en artikel i *Svensk Tidskrift* (häfte 4 1993). Per Dahl har intervjuat bokförläggare Åke Svensson i Borås, vars förlag Norma är en av de stämmor förutan vilken (sic) svensk idédebatt skulle vara fattigare.

Norma är ett av de mindre förlag som värderar ideal och kvalitet högt och som inte uppbär några allmänna kulturanslag. Förlaget publicerar dels allmänskulturell litteratur om exempelvis musik (förlagsnamnet kommer från Bellinis opera Norma) och konst. Förlaget torde vidare vara det enda som har den romerske kejsaren Augustus bland sina författare – Norma gav ut hans memoarer för några år sedan.

Dels har Norma givit ut en räckta böcker av konservativa publicister såsom Sven Stolpe, Tage Lindbom och Christian Braw. De båda senare har bojkottats av de etablerade förlagen p g a att de är i högsta grad "politiskt inkorrekta".

Boktryckare Svensson i Borås har visat, att kultur kan bedrivas utan statliga eller kommunala jättestöd utan att kvaliteten blir lidande.

Kultur med kulturstöd

Det är inte alla kulturutövare som fungerar enligt samma principer som bokförlaget Norma. Kulturföreningen Bikupan i Gottsunda i Uppsala får 124 000 kronor i bidrag av kommunalen. För pengarna skall föreningen genomföra teaterprojektet Öppen dialog, en pjäs samt seminarieverksamhet med temat svenskar och invandrare.

Föreningens produktion "Jag älskar dig", som avses uppföras för alla skolelever i årskurserna 6-9 i Gottsunda, är ämnad att "väcka diskussion om invandrarfientlighet

och rasism". Någon säkrare metod att inhösta kommunala kulturanslag torde inte finnas för tillfället.

(Kommun-Aktuellt, Stockholm)

JämO marscherar på...

Jämställdhetsombudsmannen (JämO) har inlett en offensiv och krävt in "jämställdhetsplaner" från 50 slumpvis utvalda företag. De företag som inte visat upp någon plan före den 30 oktober anmäldes till jämställdhetsnämnden.

Enligt den jämställdhetslag som trädde i kraft i januari 1992 måste alla företag med fler än nio anställda upprätta en särskild "jämställdhetsplan". En kontroll i slutet av förra året visade emellertid, att endast fyra av 345 företag följt lagen. Kanhända hade de annat att tänka på. Att sköta företagets normala verksamhet, t ex...

Om ett företag vägrar efterleva lagtexten kan jämställdhetsnämnden efter anmälan från JämO vid vite tvinga företaget upprätta en plan av nämnt slag. Nu, uppges det, börjar JämOs tålmod tryta. Uppbackning får myndigheten i fråga av en statlig utredning (Löneskillnadsutredningen) utförd av förre statsrådet Ingemar Mundebo (fp), vilken kräver än mer långtgående åtgärder. Bl a skall pappor, fullt i kongruens med folkpartiet "liberalernas" aviserade politik, tvingas ta ut föräldraledighet.

(Nerikes Allehanda, Örebro)

Mindre taxiägare kläms åt

En ny och strikt tolkning av privata förmånsvärden för taxiägare gäller i dag i Stockholms län. Detta kan leda till förödande konsekvenser för små taxiföretag, särskilt i de fall ägarna använder firmans bilar för privat körning.

Sten Ljungar, skatteekonom i Stockholm, citeras i *Norrtelje Tidning* den 18/10:

–Ett hårt schabloniserat system, hårt men rättvist, därför blir så många arga på det.

Om Ljungar anser att ett system som är hårt och orättvist är mindre förargelseframkallande framgår inte av artikeln.

Vad som framgår med önskvärd tydlighet av artikeln är att taxilägaren Kurt Bonell,

Norrtälje, har svårt att inse rättvisan i systemet. Tidigare betalade alla taxiägare med enskild firma eller handelsbolag efter antal privat körda mil. Nu räknas emellertid på basbelopp och nybilsvärden. Förmånsvärdet på Bonells tre år gamla japanska bil samt hustruns franska fordon blir därmed 124 780 kronor. Detta alldeles oavsett körsträckorna. Med hög marginalskatt och sociala avgifter gör detta drygt 91 000 kronor i skattade pengar. Systemet gynnar företag som kör mer än 1.500 mil privat.

–Jag är inte alls emot skatten, jag vill påföras en bilförmån, men det ska vara ett lägre belopp, anser småföretagaren Kurt Bonell enligt *Norrtelje Tidning*.

Garde mot bilstölder i Kalmar...

Bilägarna i Norrviden i Kalmar uppges nu vara beredda att, som det heter, ta lagen i egna händer. Detta sedan på två nätter i oktober fler än 20 bilägare råkat ut för bilinbrott. Tjuvarna stal visserligen inte för några större summor, men åverkan för tiotusentals kronor gjordes.

De drabbade har undrat vad polisen gör åt saken och är inte främmande för att själva bilda en bevakningsgrupp ("medborgargarde") för nattlig avpatrullering av områden.

Lennart Lorentz på kriminalpolisen i Kalmar hävdar att polisen är underbemannad.

(Barometern, Kalmar)

...och i Luleå

Också i området Tuna i Luleå har man tröttnat på alla bilinbrott. Där har redan ett medborgargarde bildats. Uppgiften består i att nattetid bevaka ett speciellt utsatt parkeringsgarage.

–Vi patrullerar garaget ständigt under kvällar och nätter, kommenterar en "gardist" som valt att uppträda i pressen under det fingerade namnet "Olle". I Tuna har det sedan nyåret skett 109 bilinbrott.

Polisen, Riksbyggen och Hyresgästföreningen stöder den civila bevakningsstyrkan så länge denna håller sig inom lagens ramar. Medlemmarna i gardet är, enligt lokaltidningen, "Vanliga Svenssons" –som ledsnat på att ständigt utsättas för brottslingarnas härjningar."

(NSD, Luleå)

Gatans parlament

Om våldsamma gatuaktiviteter är ett mått på ett samhälles pågående sönderfall så befinner sig Sverige i ett kritiskt läge. Från skilda håll i landet kommer allt mer frekvent rapporter om hur gatans parlament tar sig allt större friheter. Det kan röra sig om politiskt extremistvåld, men också om opolitiska pöbelfasorier.

Några exempel på fenomenet är militanta motdemonstranter (s k antirasister) härjningar i Göteborg, Stockholm och Lund samt ungdomsupplopp i Järna och Karlstad. Vid det sistnämnda tillfället började mellan 50 och 100 ungdomar en fredagskväll i slutet av september att dra fram genom gatorna och krossa skyltfönster och föra oväsen. Den ungdomliga mobben krossade ett 20-tal stora skyltfönster och vandaliserade ett antal bilar.

Omsider dömdes Karlstads tingsrätt en 20-årig karlstadsbo för uppvigling till skyddstillsyn med samhällstjänst. 20-åringen hade enligt tingsrätten "med gester och rop" uppmanat folkmassan att begå brott.

(Nya Wermlandstidningen, Karlstad)

Sabotage uppmuntras

En stencilerad publikation vid namn *INFORM* uppmanar i sitt oktobernummer till sabotage och politiska våldsamer. Ur tidningens innehåll: "Är du trött på sänkta löner, ett fack som sviker och till råga på allt lönedumpande frivilligstyrkor och arbetsmarknadsåtgärder som ökar arbetslösheten ytterligare? Vi tar itu med trakasserande chefer och omänskliga arbetsuppgifter på ett kvalificerat sätt. Exempel: Sabotage, som små explosioner, sönderslagna maskiner och datavirus, men ger även hjälp till maskningsaktioner och vilda strejker. Allt gratis!"

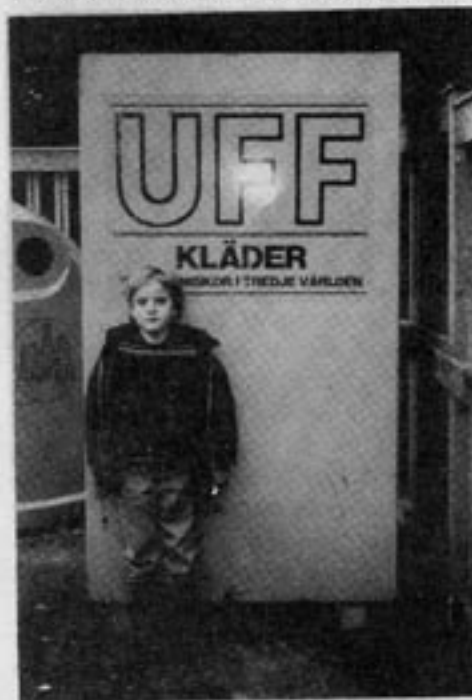
Vidare berättas i skriften om hur det den 11 september genomfördes två hjältemodiga sabotageaktioner i vällingbyområdet - en riktad mot Mitsubishi, en annan mot Shell. Slagord skrevs, en skylt krossades. "Detta är bara början och ett försök att återuppliva den kampanj som dog ut av sig själv", förklarar aktivisterna. Man uppmanar till "fortsatt kamp mot Shell och andra multinationella koncerner för att med alla medel förhindra deras destruktiva verksamhet". Bland åtgärder som uppmuntras märks ekonomisk skadegörelse.

Vidare uppmanar de båda men kanske inte särskilt smarta motståndskämparna - vilka förklarar sig vara anarkister - rättän-

kande sympatisörer att slå VAM-demonstranter i huvudet, riva ner reklam för Ny demokrati i T-banor och bussar och att över huvud taget bete sig våldsamt och svinaktigt mot vad som uppfattas som "fienden". Om det sedan är nazister eller företag som ger arbete åt folk som drabbas är inte så noga, huvudsaken är att det krossas skallar och klirras rutor. Dessutom, förklaras det, "EG är rasism".

Usch, UFF!

UFF (Utlandshjälp från folk till folk), en vänsterinriktad "hjälporganisation" med trassliga affärer, skall i fortsättningen inte

De gula UFF-boxarna befinner sig i farozonen. (Foto: Tommy Hansson)

fritt tillåtas placera ut sina gula containers på gator och torg i Stockholm. Det är budskapet i en tjänstemannaundersökning som Stockholms kommuns gatu- och fastighetskontor haft att ta ställning till. De utredande tjänstemännen har dragit slutsatsen, att UFF har tillräckligt god ekonomi för att betala viss hyra. Dessutom, hävdas i undersökningen, bör det undersökas om de gula lådorna där människor kan lägga använda kläder "till förmån för människor i tredje världen" kan stå någon annanstans än på gatumark.

Till grund för utredningen ligger en mycket kritisk rapport om UFF från Föreningen rädda individen (FRI). Tjänstemännen på gatuförvaltningen påpekar att

utomstående revisorer har svårt att kontrollera UFFs verksamhet p g a dess internationella förgreningar. Det har också ifrågasatts om UFF verkligen är en ideell organisation.

Oslo stad har nyligen sagt upp sitt avtal med UFF, och SIDA har slutat lämna transportbidrag till organisationen.

(Kommun-Aktuellt, Stockholm)

Atomavfall i Storuman

I den borgerligt styrda kommunen Storuman råds man inte miljöfanatikernas antikärnkraftsagitation. Storuman har nämligen tecknat kontrakt med Svensk kärnbränslehantering med syftet att garantera kommunens lämplighet att förvara kärnavfall.

Kommunrådet Erik Abel Ejderud (kds) uppger för *Piteå-Tidningen* (15/10):

-Här känner vi ingen anledning till oro. Skulle det visa sig osäkert på grund av bergarten här, då får vi avstå, men det är den enda anledningen jag kan tänka mig.

Miljöorganisationen Greenpeace har, föga oväntat, varnat för planerna, medan den s k ekokommunen Sorsele i närheten "förtvivlar".

Framgångsrik svensk vapenexport

I den ekonomiska krisens Sverige finns det trots allt företag som kör hårt och som det går bra för. Hägglunds Vehicle i Örnsköldsvik har enligt *Örnsköldsviks Allehanda* (13/10) fått en order på bandvagnar för 25 miljoner kronor till den malaysiska armén. Bandvagnarna är avsedda att användas för FN-uppdrag.

Malaysia är det 29e landet som Hägglunds bandvagn 206 levereras till. Leverans i början av december. Dessutom har Hägglunds Vehicle fått en tilläggsorder från franska armén värd 15 miljoner kronor.

Malaysia och Frankrike går alltså bra, men Taiwan anses ännu inte vara come il faut för svensk vapenexport. Förra året tackade regeringen Bildt (se *Contra* 5/93) nej till Republiken Kinas order om 300 stridsflygplan av typ JAS Gripen. Ordern skulle ha tryggt sysselsättningen vid SAAB in på 2000-talet. Orsak till det svenska nej var en ovilja att stöta sig med Peking.

UTLANDS-NYTT

Nepal rött fäste

Nepal tillhör de länder där kommunisterna alljämt är mycket inflytelserika. Den röda oppositionen har protesterat våldsamt mot den ekonomiska liberalisering som företagits av det demokratiska Kongresspartiet, som för närvarande innehar regeringsmakten. Det uppges att kommunisternas agitation tilltagit sedan två av ledarna inom Communist Party of Nepal (United Marxist-Leninist), M K Bhandari och Jivraj Askrit, omkommit i en bilolycka.

När kommunisterna höll våldsamma protestaktioner i Katmandu-dalen sköt polis ihjäl 25 personer och arresterade 550.

Det regerande Kongresspartiet fick i valet 112 platser mot 82 för kommunisterna. De senare har anklagat regeringen för att "sälja ut nepalesiska intressen" genom ett avtal med Indien från december 1991.

(*Sydasien nr 3 1993*)

"Ställ upp för Ryssland"

"Det är hög tid för Sverige att ta den ryska situationen på allvar", säger Göran Ennerfelt, koncernchef i Axel Johnson, i en intervju i *Veckans Affärer* nr 41 1993:

"Vi måste ställa upp med både pengar och andra hjälpinsatser – och besluten ska fattas nu, inte någon gång nästa år, eller året därpå."

Så lyder Ennerfelts recept för svenskt bistånd till Ryssland. Han uppges ha mer än 25 års erfarenhet av ryska affärer på företagarplanet. Göran Ennerfelt är för närvarande ordförande i Östekonomiska institutet och Sweden – OSS Business Council.

Johnson-chefen förordar en statlig fond med uppgift att stödja svenska direktinvesteringar i Ryssland. Målsättningen är att få ihop "minst 3 – 5 miljarder kr per år under en femårsperiod".

Koreanskt avhopp

En tidigare nordkoreansk säkerhets tjänsteman hoppade i september av till Sydkorea som protest mot att han tvångsöverfördes till ett nytt arbete. Den 25-åriga Ahn Myung-jin, som varit anställd i Sariwon i

Nordkorea av det kommunistiska regeringspartiet Nordkoreanska arbetarpartiets centralkommitté, vidhöll då han hördes av sydkoreanska myndigheter om sitt avhopp att han börjat tvivla på den nordkoreanska propagandan.

När Ahn hoppade av genomgick han jämte 36 nordkoreanska kolleger militär träning i infiltrationsteknik. Ahn sade bl a:

–Min fredstida uppgift var att eskortera nordkoreanska spionageagenter till syd; under krigstid skulle min uppgift vara att kidnappa eller mörda befattningshavare i syd och att förstöra deras strategiska nyckelmål.

Myndigheterna kunde emellertid inte hindra Ahn från att få information om den framgångsrika ekonomiska utvecklingen i Sydkorea – detta skedde när han genomgick träning i Pyongyang som gick ut på att få nordkoreanska agenter att bete sig som sydkoreaner. Ahn kunde bekräfta att det råder matbrist i Nordkorea, men han förnekade att folk svälter. Enligt avhopparen Ahn iakttog den nordkoreanska regimen först en vänta-och-se-attityd gentemot den nye sydkoreanske presidenten Kim Young-sam, men på senare tid har man börjat öppet motarbeta honom.

Det var första gången på fyra någon någon nordkoreansk spionguide hoppade av till Seoul.

(*Korea Newsreview, Seoul*)

Kim Il-sung döende?

Enligt hittills obekräftade uppgifter i den sydkoreanska huvudstaden Seoul skulle Nordkoreas 81-åriga diktator Kim Il-sung, vid makten sedan 1945 (!), vara döende. Dessutom, har det meddelats, har Kims förmodade efterträdare, sonen Kim Jong-il ("Baby Kim") skadats allvarligt i en bilolycka.

(*National Review, New York*)

Terroriststater försvarar sig

"Vi är inga terroriststater", har representanter för Iran och Libyen (!) försäkrat omvärlden sedan USA placerat bl a dessa båda länder på sin "svarta lista" omfattande stater som aktivt ägnar sig åt eller stöder internationell terrorism.

"De grundlösa anklagelserna är fabricerade för att smutskasta mitt land", citera-

des Irans vicepresident Mohsen Nourbakhsh under Världsbankens och Internationella valutafondens årliga möte i Washington. Även Libyens finansminister, Mohamed Bait El Mal, kom med snarlika uttalanden. Libyen har bl a anklagats för att vara inblandat i sprängningen av ett Pan Am-plan över skotska Lockerbie 1985, där över 100 personer dödades. Bland de omkomna märktes den svenske FN-diplomaten Bernt Carlsson.

Förutom Iran och Libyen har USA satt upp länder såsom Syrien, Irak, Kuba och Nordkorea på sin svarta terrorlista.

(*Norrskensflamman, Stockholm*)

Gammal socialism dammas av i Grekland

Som bekant segrade Andreas Papandreou och hans socialistiska PASOK-parti vid valet till det grekiska parlamentet i oktober. Partiet fick 46,5 procent av rösterna och 169 av de 300 platserna i parlamentet. Den 75-åriga Papandreou, som hade nära förbindelser med den norske spionen Arne Treholt då denne var regeringstjänsteman i Oslo, besegrade därmed en annan politisk veteran i Grekland, den borgerlige Konstantin Mitsotakis och hans parti Ny Demokrati (jodå, ni läser rätt). Det sistnämnda partiet fick 40,4 procent och 112 parlamentsplatser.

En slutsats man kan dra av valet i Grekland är, att det inte tycks vara så väl beställt med återväxten i grekisk politik. Att den hjärtsjuka gamle socialisten Papandreou ställt till såväl mutskandaler som personliga skandaler av mer pinsam karaktär förefaller glömt vid det här laget.

Så många som 27 partier ställde upp i valet, men endast fyra kom in i parlamentet – förutom de båda största även det borgerliga Politisk vår (4,8 procent) samt Kommunistpartiet (KKE) med 4,4 procent. Grekland har en treprocentsspärr för inval till parlamentet.

"Fred sluts mellan fiender, ej mellan vänner"

Det fastslog den f d israeliske ambassadören i Finland, Mordechai Lador från Arbetarpartiet, när han den 14 oktober gästade Samfundet Sverige-Israel i Stockholm och gav sin personliga mening om det ingångna avtalet mellan PLO och staten Is-

rael. Rubricerat citat bekräftar, att ännu återstår en lång väg att gå innan någon varaktig lösning på den israelisk-arabiska konflikten i Mellersta östern kan sägas ha inträtt.

–Både palestinier och judar lider av stigma, konstaterade ambassadör Lador. Vi judar av Holocaust, palestinerna av att man inte lyckades upprätta en egen stat som vi lyckades med 1948. Kanske kan detta lidande på båda sidor till sist leda till en ömsesidig förståelse.

Mycket omdiskuterat bland judar i Israel och i hela världen är, om Israel skall använda sig av ockuperade landområden för att "köpa fred" med araber och palestinier. Medan Arbetarpartiet anser att detta går an har det icke-socialistiska Likud-blocket motsatt uppfattning. Lador sade:

–Vi måste försöka använda dessa områden för att få fred och inte vara rädda för kompromisser med fienden. Arafat har så vitt jag vet avlägsnat lydelsen i PLOs stadgar att Israel skall utplånas.

Röstsiffrorna i det israeliska parlamentet, Knesset, blev 61 för avtalet, 50 mot och 8 nedlagda. Utgången av israeliska lokalval efter avtalet har medfört betydande framgångar för Likud.

Dubiöst fredspris

Norges fredspris kommittés beslut att utdela Nobels fredspris för 1993 till Sydafrikas president F W de Klerk och ANC-ledaren Nelson Mandela har hälsats med blandade reaktioner världen över. "Vilken fred?" kommenterade en i svensk television tillfrågad sydafrikan. Frågan är befogad. De väpnade uppgörelserna mellan dels vita och svarta extremistgrupper, dels mellan svarta radikala och konservativa, dels mellan olika fraktioner inom ANC, fortsätter med oförminskad intensitet.

Frågan är, om det inte är dags att börja utse fredspristagare som de facto gjort en insats för freden. Den brittiska tidningen *The Times* menade härförleden: "Utmärkelsen visar vanligen på en sorglig brist på fred i detta land."

1993 års fredspris lovar ur detta perspektiv inte gott för Sydafrika, där fria val planeras äga rum den 27 april 1994.

Fredspris kommitténs val av pristagare 1992 – den latinamerikanska marxistiska feministen Rigoberta Menchu, som bidragit mycket litet om ens alls till en fredlig

utveckling någonstans – är fortfarande i pinsamt färskt minne.

Rushdie och humorn

Irans islamiska republik har enligt den engelskspråkiga tidningen *Iran Times* (24/9), som vänder sig till iranier i hela världen och med huvudkontoret i Washington, D C, börjat se en viss humor i affären Salman Rushdie. Rushdie nådde världsberömmelse sedan ayatollah Kohmeini uppmanade trogna muslimer över hela världen att mörda Rushdie på gatorna enligt de muslimska fundamentalisterna förgripiga bok "Satansverserna".

I Teheran anordnades således nyligen en tävling om vem som kunde rita den bästa Rushdie-fientliga skämtteckningen. Fler än 1 600 iranska och utländska artister deltog med över 4 100 teckningar. En av deltagarna var amerikan. De tre främsta deltagarna – två iranier och en pakistanie – vann vardera 16 guldmynt (vart och ett värt ca 100 dollar) och en resa till den heliga staden Mekka.

Möjligen har Salman Rushdie själv vissa svårigheter att uppfatta humorn i fråga. Detsamma gäller Rushdies norska förläggare, William Nygaard, som fick allvarliga skottskador då han den 11 oktober besköts utanför sitt hem i Oslo.

Jakten på Aidid

Före detta staterna satte in 30 000 soldater uppbackade av krigsfartyg, spaningsplan och specialstyrkor i jakten på den somaliske "krigsherren" Mohamed Farah Aidid. När detta skrivs har amerikanerna inte varit i närheten att gripa eller oskadliggöra Aidid. Dessutom stärkte mannen som av FN anklagas för att ha mördat eller skadat 9 000 somalier och 24 pakistanska FN-soldater sina aktier gentemot USA då han frigav en tillfångatagen amerikansk helikopterpilot.

I USA har kritiken mot Clinton-administrationens bristande planering och helhetssyn vad gäller utrikespolitiken förstärkts. Kritikerna, både demokrater och republikaner, anklagar Washington för att mer eller mindre slumpmässigt gripa in på olika ställen i världen, ofta under starkt inflytande av PR-aspekten. Andra exempel på amerikanska misslyckanden inom utrikespolitiken är Bosnien och Haiti.

(*The Independent, London*)

Island struntar i Paul

–Jag kan inte säga exakt när vi kommer att återuppta valjakten utan endast att vi kommer att göra det.

Så uttalade sig Islands utrikesminister Jon Baldvin Hannibalsson nyligen för nyhetsbyrån *Reuter*. Uttalandet gjordes sedan miljöaktivister, valvänner, USA och förre Beatles-medlemmen Paul McCartney kritiserat de isländska planerna.

Lettisk arbetslöshet

Antalet arbetslösa i Lettland kommer att öka när den föreslagna pensionsåldern på 65 år införs, uppger chefen för arbetsförmedlingen i Riga. Uppgiften bekräftar farhågorna att det är den ryskspråkiga befolkningen, till stor del sysselsatt inom industrin, som i första hand kommer att drabbas av strukturomvandlingen.

Analytiker av situationen i Baltikum menar att en följd av utslagningen av ryskspråkig arbetskraft i Lettland kan komma att leda till ökad militans och politisk radikalisering med massdemonstrationer och strejker som resultat. Samtidigt kommer den nya industrin som skall ersätta den gamla ineffektiva att behöva yrkesarbetare av precis det slag som nu börjar bli arbetslösa. Om dessa väljer att återvända till sina hemländer kan detta på sikt hämma reindustrialiseringen av Lettland.

I Lettland råder dock brist på kvalificerade revisorer, handelsagenter och mycket kvalificerade byggnadsarbetare.

Seger för anti-högopinion

Motståndare till president Clintons förslag att häva bannlysningen av öppet homosexuella i det amerikanska försvaret vann en övertygande seger i senaten nyligen. Ett förslag från demokratiska senatorm Barbara Boxer att överlåta avgörandet till presidenten röstades ned med siffrorna 63 – 33. Pro-homosexuella fortsätter att driva lobbyverksamhet för presidentens förslag men bedöms ha ringa möjligheter att lyckas.

(*The National Review, New York*)

Jämställdhetsmaffian (fp) slår till:

Regleringspolitik mot könsroller

Åter har en statlig utredning föreslagit politiska och legala åtgärder i syfte att ändra våra värderingar och våra liv. Utredningen har titeln *Löneskillnader och lönediskriminering* med underrubriken *Om kvinnor och män på arbetsmarknaden* (Statens offentliga utredningar 1993:7).

Ingen större fantasi tarvas för att blottlägga budskapet i detta betänkande från den sk löneskillnadsutredningen. Det framgår redan av formuleringen "Om kvinnor och män". Så måste det nämligen heta på den statliga byråkratiens politiskt korrekta nyspråk; "Om män och kvinnor" hade varit ett svårt klavertramp.

Jag vill minnas att det var dåvarande folkpartiledaren Per Ahlmark som var först med formuleringen "kvinnor och män". Därför är det heller knappast någon tillfällighet att det är Ahlmarks partibroder och fd regeringskollega Ingemar Mundebo som är huvudutredare. Han föreslår alltså en ekonomisk, politisk och juridisk handlings-

(Forts fr sidan 10)

mycket frikostigt bemöta under sin åtta månader långa vistelse i det förlovade landet. Och läsaren får mycket snart klart för sig, att man gillat vad man sett – även om man försöker hålla en tillkämpat neutral ton. På en av bildsidorna lyser uppskattningen igenom:

"Irak är ett land i revolutionär förändring. För bara några år sedan hade det varit otänkbart att kvinnor över huvudtaget skulle kunna arbeta på fabrik bland främmande män och utan abaya, den långa fotsida slöjan. De sociala förändringar som blir följden av att kvinnor kan börja tillföra lön till varje familj leder till ett helt nytt samhälle. Saddam Hussein, innehar formellt posten som vice president och vice ordförande i revolutionsrådet. Men i verkligheten är han Iraks ledare. Baath-regimen i Irak är uppenbart populär och tillhör Arabvärldens stabilaste."

Ätminstone omdömet om Iraks starke man har fått godkännande av historien.

Tommy Hansson

plan i syfte att få oss att ändra vårt beteende och våra åsikter.

Vilket givetvis inte är något nytt. Makt-havare har i alla tider resonerat så, att om inte vanliga människors åsikter överensstämmer med de koncept som makt och myndigheter vill att de skall ha så skall åsikterna ändras medelst yttre regleringar.

Mundebos utredning föreslår en skärpning av jämställdhetslagen, bl a så att arbetsgivare med minst tio anställda skall tvingas att årligen "kartlägga förekomsten av och analysera orsakerna till löneskillnader mellan kvinnor och män" vilka utför likvärdigt arbete.

Utredare Mundebo vill vidare, liksom sitt parti, tvinga pappor att ta ut föräldradaglighet (även om han inte uttrycker sig så vulgärt), tillföra jämställdhetsombudsmannen (JämO) ökade resurser, att "ökad utbildning, information och opinionsbildning" (med ett annat ord propaganda) sker för att de korrekta åsikterna skall bibringas allmogen. För att nu bara ta ett par exempel.

Om utredningens förslag vinner burskap är en trolig utveckling, att vi får en "amerikansk" utveckling. Där har den militanta feminismen med dess bruna (och jag talar om den politiska färgen) böror under senare år stärkt sina positioner, sedan får "Ms Backlash" Susan Faludi säga vad hon vill. De har utvecklat en mångfald aktiviteter bestående i stämningar, anmälningar, anklagelser. Vem minns inte Anita Hills vidlyftiga påståenden om hur domare Clarence Thomas utsatt henne för sexuella trakasserier? Trots våldsamt uppmärksamhet både i USA och resten av världen fick dock inte Hill gehör för sina anklagelser utan kunde själv beslås med lögn och tvivelaktiga påståenden, troligen med det enda syftet att hindra en konservativ domare att nå USAs högsta domstol.

Utvecklingen i USA har visat en annan sak – att det finns en vid klyfta mellan politiska aktivister och allmänhet. Etablissemangets tilltro till möjligheten att ändra folks uppfattningar och levnadsmönster via dekret och regleringar har visat sig över-

driven. Detta torde också gälla för våra svenska förhållanden.

Detta bör beaktas, när vissa av landets kommuner profilerar sig som "jämställdhetskommuner" och går fram med en rad åtgärder för att t ex få män att bli vårdare och kvinnor att bli bilmekaniker och svetsare.

Södertälje, som haft status som "jämställdhetskommun" sedan 1988, arrangerade den 21 oktober en konferens med temat "Södertälje i spetsen för jämställdhet", en utvärdering av det femåriga jämställdhetsprojektet. Inbjuden talare var jämställdhetsminister (!) Bengt Westerberg. Liknande arrangemang hålls i snart sagt alla kommuner över hela landet.

Och ingen blir mycket klokare av det.

Tommy Hansson

Sekreterarbete har betraktats som ett "ty-piskt kvinnligt" arbete. Jämställdhetsmaffian vill dock helst att kvinnor blir mekaniker eller svetsare.

Estland har ordning på både ekonomin och politiken!

När vi nu presenterar den åttonde artikeln i vår serie om f d sovjetrepubliker är det första gången vi stöter på ett land som får godkänd både när det gäller ekonomisk och demokratisk utveckling. Det är vårt grannland Estland. Från Stockholm är det närmare fågelvägen till Estlands huvudstad Tallinn än det är till både Göteborg och Helsingfors. Men en resa till Tallinn är ännu en resa till svunna tider...

Det estniska folket är missgynnad av geografin. Den dryga miljonen ester har bott i skärningsfältet mellan stormakter som Polen, Sverige, Ryssland, Tyskland och Danmark. Helt följdriktigt är det bara under kortare perioder, när grannarna visat svaghet, som landet varit självständigt. En sådan period inföll efter Första världskriget, när Ryssland efter drygt 200 års kontroll 1918 tvangs erkänna Estlands självständighet. Idag firas den 24 februari som Estlands nationaldag, med anledning av Estlands självständighetsförklaring 1918.

I Molotov-Ribbentrop-pakten 1939 beseglades dock Estlands öde och landet underkastades åter ryskt herravälde i Andra världskrigets inledning. Efter Tysklands anfall mot Sovjetunionen 1941 kastades ryssarna ut ur Estland för att ersättas av nya ockupanter. Hösten 1944 var det dags igen. Ryssarna

återvände. Den gången för ett femtioårigt nationellt, politiskt och ekonomiskt förtryck. Det som en gång var ett välmående jordbruksland med en levnadsstandard väl i nivå med grannlandet Finland, blev på några år förvandlat till en fattig koloni.

Tusen år av kontakter med Sverige

Esterna har bott i nuvarande Estland i över 1 000 år - längre än så sträcker sig inte de historiska urkunderna. Kontakterna med Sverige har länge varit intensiva. Under 1100-talet härjade estniska vikingar i Mä-

made en tysk-baltisk jordägande elit, som försvann först i samband med Andra världskriget. De nordligaste provinserna hamnade dock formellt under Danmark och biskopen i Tallinn (på den tiden hette staden Reval) lydde under ärkebiskopen i Lund, som då låg i Danmark, vilket gjorde det danska inflytandet stort. Tallinn betyder för övrigt den "danska staden". Tallin ingick i Hansan och var en viktig handelsort.

Under 1200-talet började svenskar att flytta in i nordvästra Estland. Det uppstod en estlandssvensk minoritet längs kusten,

på samma sätt som det längs den finska kusten uppstod en finlandssvensk minoritet.

På 1340-talet gjorde de estniska bönderna uppror mot danskarna, som helt sonika sålde sin del av Estland till Tyska Orden. I över 200 år var sedan Estland en del av Livland, som formellt lydde under det tysk-romerska riket. Det tyska inflytandet medförde att Estland snabbt anslöt sig till den lutherska reformationen och den luthers-

ka kyrkan är dominerande sedan mitten av 1530-talet.

1561 tog Sverige över i Tallinn, sedan även Polen-Litauen (som då lydde under en gemensam kung) gjort försök att lägga under sig Estland. Successivt utvidgades det svenska väldet till att omfatta hela

lardalen och förstörde bl a Sigtuna år 1187. Svenskarna, som vid den tiden var kristnade, passerade redan under vår egen vikingatid Estland på vägen österut och bidrog senare till att Estland blev kristnat.

I början av 1200-talet lade tyskarna under sig Estland och från den tiden härstam-

Estland.

Svenskarna gjorde sig kända för en mot de estniska bönderna positiv politik, den "goda svensktiden". Den berodde dock knappast på svenskarnas inneboende godhet, utan på att det största hotet mot det svenska väldet i Estland, den tyska adeln, skulle hållas kort för att konsolidera den svenska kontrollen. Genom att begränsa den tyska adelns rättigheter och stärka de estniska böndernas ställning kunde svenskarna hålla tyskarna i schack.

Det blev mycket riktigt inte heller tyskarna som kom tillbaka. I samband med Karl XII:s försvarskrig mot det dansk-polsk-ryska anfallet mot Sverige under det Stora Nordiska Kriget (1700-1721) gick Estland förlorat (1710). Estland hamnade istället under den ryske tsaren. Under den ryska tiden skärptes kraven på bönderna och tidvis försökte tsaren russifiera landet. Men fortfarande var det den lokala tyska befolkningen som utgjorde den härskande eliten.

Tallinn är som Visby – men mycket mer

Att idag resa de knappt 40 mil över Östersjön är att återvända till en svunnen tid. Under de gångna femtio åren har inget gjorts för att underhålla den kulturhistoriska klenod som det gamla Tallinn utgör. Ett förstorat Visby med ringmur, kalkstensplåt och allt. Skillnaden mellan Visby och Tallinn kan främst förklaras med institutionella faktorer. I Visby har husen varit privatägda. I Tallinn har husen under hela den sovjetiska ockupationen varit statsägda och ingen har brytt sig om underhållet.

Idag klaras ägandesituationen ut. En del hus återgår till sina gamla ägare (eller till deras arvingar), medan andra säljs ut. Det går långsamt, men resultatet låter inte vänta på sig. Så fort ett hus övergått i privat ägo kommer renoveringspatrullen fram. En promenad genom det gamla Tallinn idag kännetecknas av en frenetisk renoveringsverksamhet, av några få redan renoverade klenoder och ett stort antal fallfärdiga ruckel, där äganderätten är oklar eller staten har full äganderätt och ännu inte sålt ut.

Tallinn (se vy på föregående sida) är en pärla bland Östersjöstäder som närmast kan beskrivas som "ett förstorat Visby med ringmur, kalkstensplåt och allt". Med skillnaden, att husen i Tallinn under den sovjetiska ockupationen varit statsägda och tilläts förfalla.

I det moderna Tallinn finns såväl en ganska livlig biltrafik som spårvagnar med, som synes, reklam för svenska ölfabrikat...

Av stort symboliskt värde är renoveringen av de förfallna kyrkorna. De flesta har visserligen fått hålla öppet under Sovjet-tiden, men inte en kopek har gått till att underhålla dessa kulturklenoder, med många historiska minnen också från den svenska tiden.

Kommer man utanför Gamla Sta'n är man snart i en stad med Helsingfors strama mellankrigsarkitektur. Men också här utan underhåll. Allt är i ett ganska sorgligt skick. I fjärran ligger de stora moderna betongförrorterna, som är något slags sämre variant av Tensta, Rosengård, Råslätt eller Skäggetorp. Det är där de flesta ryssarna i Tallinn finns.

Esterna får åter styra sitt eget land

Staden har sakta väckts till liv efter sovjetmaktens fall och Estlands pånyttvunna självständighet den 20 augusti 1991. Där dystra butiker utan varor, enorma köer och skyltar på ryska en gång visade det socialistiska systemets fiasko växer idag en livaktig privathandel fram. Nu är det bara gatskyltarna som är tvåspråkiga. Så gott som alla skyltar i övrigt är enspråkigt estniska. Även om det fortfarande finns en stor rysk befolkning i staden. Den har dock minskat kraftigt. Den gamla förtryckarklassen, som i huvudstaden Tallinn utgjorde halva befolkningen, trivs inte utan makt och privilegier. Många flyttar sin väg och stadens befolkningen har på några år gått ned från 500 000 till 400 000. Det

finns ingen färsk folkräkning, men det finns all anledning att anta att esterna utgör en försvarlig majoritet också i huvudstaden Tallinn – vid folkräkningen 1989 utgjorde

Yta: 45 100 km²
Folkmängd: 1,5 miljoner
Fokslag: Ester 62%, ryssar 30%, ukrainare 3%, vitryssar 2%, finnar (ingermanländare) 1%, några få estlandssvenskar.
Siffrorna bygger på 1989 års sovjetiska folkräkning, den ryska befolkningsandelen har minskat sedan dess.
Religion: Huvudsakligen lutheraner
Huvudstad: Tallinn med drygt 400 000 invånare

de bara hälften.

När det gäller den ryskspråkiga befolkningens medborgerliga rättigheter så har dessa varit föremål för en livlig debatt och intensiv kritik i Väst – inte minst i Sverige, där många journalister säkert gärna sett att allt blivit kvar vid den gamla ordningen.

Låt oss först konstatera att 70 procent av Estlands befolkning idag är ester, vilket kan jämföras med 61 procent i den senaste sovjetiska folkräkningen 1989 och 89 procent 1939, innan den sovjetiska inmarschen. Av de som inte var ester var tyskarna 1939 den största befolkningsgruppen med i övrigt bl a ryssar, finnar (ingermanländare) och (estlands)svenskar. Bortsett från några små områden kring sjön Peipus fanns egentligen inga ryssar i landet 1939. Idag utgör ryssarna mer än en fjärdedel av befolkningen. De ryssar som kom med den sovjetiska ockupationsmakten ersatte hela den estniska eliten på topposterna i samhället. 60 000 ester – huvudsakligen samhällets toppskikt inklusive bl a 8 f d statschefer och 38 f d ministrar – försvann 1940–41 i samband med den sovjetiska ockupationen, många i boskapsvagnar till Sibirien. 70 000 ester flydde västerut för att komma undan den andra sovjetiska ockupationen 1944. Ryssarna är alltså till allra största delen en nyinflyttad härskarklass, som inte har några rötter i folkdjupet. Många är militärer - f d ockupations-soldater.

Befolkningsmajoritetens missnöje med det ryska är därför inte att ta miste på. Sovjetunionens enda eftergift för det västerländska konsumtionssamhällets lockelser var länge att Pepsi Cola hade licens på tillverkning av läskedrycker. Det har därför ett inte otydligt symbolvärde att det idag tappas Coca Cola i den gamla Pepsi-fabriken, en fabrik som för övrigt inom kort skall ersättas av en ny.

Rikast i Sovjet - 100 000 officerare flyttade in

Under den sovjetiska tiden var Estland den rikaste republiken - enligt statistiken. I

realiteten kanske de på den svarta ekonomin baserade republikerna i Kaukasus, särskilt då Georgien, var rikare. De brister och det kaos som kännetecknade Estland var, med sovjetiska mått mätt, nästan Västerlandet. Ryska pensionärer flyttade därför gärna till Estland (liksom till grann-

republiken Lettland). Inte minst gällde det officerare. Inte mindre än 100 000 pensionerade sovjetiska officerare fanns i Estland vid självständigheten. Dessa f d ockupations-soldater begir nu inte bara fulla medborgerliga rättigheter utan också pension från den utfattiga estniska staten!

Den estniska statens bud till de ryssar som finns i landet är dock generöst: den som bott två år i landet, lärt sig minimalt

med estniska och lovar att vara lojal mot den estniska staten (i motsats till exempelvis den ryska staten) får medborgarskap utan några som helst etniska begränsningar. Estland vill att de invånare som inte är ester skall välja: Stanna kvar och bli estniska medborgare eller räkna med att flytta hem någon gång i framtiden.

Medborgarskapsfrågan har förgiftat relationerna mellan Estland och Ryssland. Gammelkommunistiska nationalisterna i Ryssland skulle gärna se Estland åter bli en del av det ryska imperiet. Och Jeltsin gör eftergifter för dessa strömningar. Han har hitills vägrat att avsluta tillbakadragandet av de ryska soldaterna från Estland. Vid landets självständighetsförklaring 1991 fanns 48 000 utländska soldater i landet, idag är siffran nere i 3 000, men den borde naturligtvis vara noll.

Anmärkningsvärt är här för övrigt hur den borgerliga svenska regeringen följer upp en gammal dålig socialistisk tradition. Estland nekas välbehövliga vapenleveranser från Sverige, eftersom det finns ryska soldater kvar. På detta sätt permanentas det ryska inflytande över Estland och Estlands beroende av ryska vapen består.

Den estniska kronan är starkare än den svenska

Så länge rubeln var valuta i Estland (fram till sommaren 1992) fördröjdes utvecklingen i riktning mot marknadsekonomi och ekonomisk återhämtning. Valutan kontrollerades i Moskva, som lät sedelpressarna gå. Ryssar, ja hundrafemtio miljoner av dem, kunde resa till det lilla Estland med bara en procent av den stora grannens befolkning, för att köpa det som inte gick att köpa hemma. Inflationen härjade svårt och varuförsörjningen lyckades aldrig nå bukt med de nästintill värdelösa rubelsedlarna.

Sedan den estniska kronan införts med strikta monetaristiska principer, vände utvecklingen på bara några månader. Idag finns allt att köpa och köer är nästintill okända. Marknadsekonomins fördelningsprincip pengar har ersatt kommandoekonomins kölinjen.

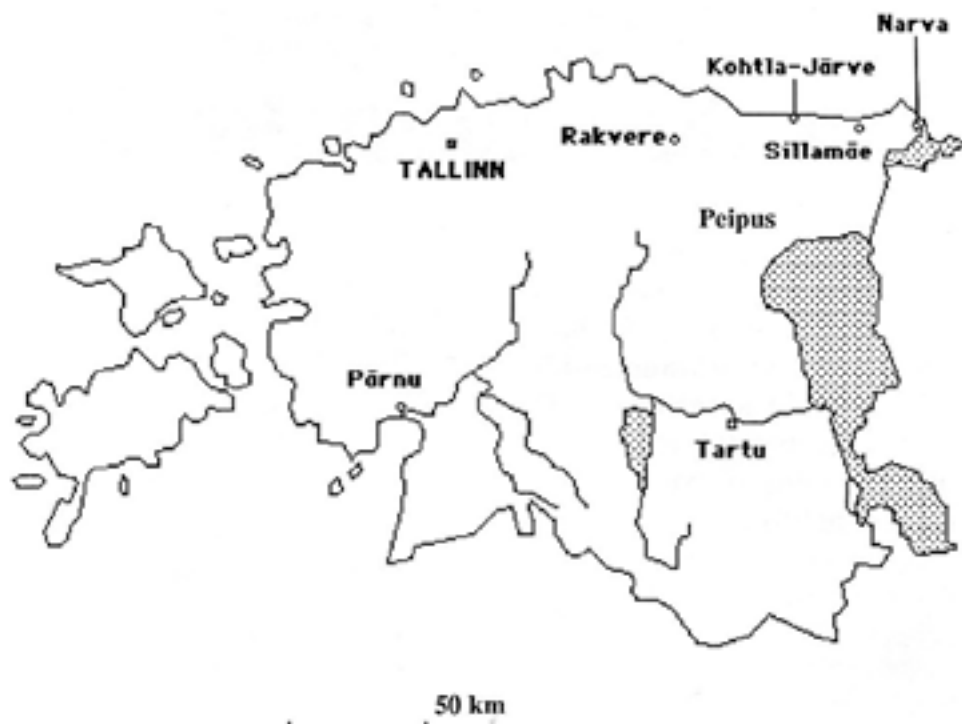
Den estniska kronan har en fast relation på ett till åtta mot den tyska marken. När Sverige devalverade hösten 1992 ökade den estniska kronan i värde, jämfört med den svenska. Inflationen, som under den sovjetiska tiden var tjugofem procent i månaden ligger nu under en procent. Enligt grundlagen är regeringen förbjuden att ha budgetunderskott och den estniska valutan backas upp av en valutareserv som bland annat består av guld.

Men penningtillgången är naturligtvis långtifrån vad invånarna skulle önska. En normal industriarbetarlön ligger på 1.100 estniska kronor (750 svenska kronor). Det mesta är naturligtvis åtskilligt billigare i Estland än i Sverige, men förvisso är 1.100 kronor magert. Men den magra lönen är också Estlands framtid. De låga produktionskostnaderna är basen för en snabbt växande lätt industrisektor. De stora militära industrierna står stilla. Istället växer nya industrier upp som svampar ur jorden. Inte minst den finska textilindustrin har funnit en ny billig leveranskälla. Exporten ökade under första halvåret 1993 med 50 procent jämfört med förra året. Arbetslösheten är 2,4 procent och i år ökar BNP. Estland har övervunnit den kris som uppstod i samband med det gamla systemets fall och kan snart börja skörda frukterna av det nya marknadsekonomiska systemet.

Flera svenska företag har vänt sig till Estland för att på nära håll lägga ut underleveranser. Andra finner Estland vara en växande marknad för såväl kapitalvaror som investeringsvaror. För bara fem år sedan var Ryssland Estlands enda handelspartner av betydelse. Idag ligger Finland på första plats, Sverige på tredje och Tyskland på fjärde.

Det finns idag uppskattningsvis 3 000 utländska (mest finska, men även svenska, tyska, brittiska osv) företag etablerade i Estland. Landets 40 000 småföretag är så gott som uteslutande grundade under de senaste tre åren.

Idag är det bara ett fåtal välbeställda ester som har råd med de exklusiva västerländska varorna som erbjuds. Men en växande välbeställd grupp har det. Det är de anställda i de internationellt inriktade företagen, de framgångsrika nya småföretagarna samt (dessvärre) gamla pampar som mjölkat statsägda företag eller kriminella typer inom framförallt metallhandelsbranschen. Men de som genom entreprenörsinsatser skapat sig tillgångar på hederligt sätt blir fler och det lär inte dröja många

år innan denna lilla grupps välbefinnande sprids till allt bredare grupper, på så sätt som alltid sker i fungerande kapitalistiska samhällen.

Västerlandet väljer också in i landet i form av begagnat. Det går knappt att se en Moskvitch på Tallinns gator (och gör man det har den ryska plåtar). Däremot syns alltför västerländska bilar från sent 70-tal och tidigt 80-tal. Både Volvo och Saab är vanligare än Moskvitch! För den lilla eliten finns naturligtvis också skinande nya västerländska bilar.

De ekonomiska framstegen i Estland betyder inte att esterna under det här årtiondet eller ens nästa skulle kunna komma upp till en standard som är ens i närheten av dagens svenska eller finska. Men marknadsekonomi i kombination med en god utbildningsstandard är ett effektivt medel för att få igång en dynamisk ekonomisk utveckling.

Svenska populärt i skolan

Estland var länge mer utåtriktat än resten av Sovjetunionen. Tallinn var den enda sovjetiska stad där invånarna kunde se – och förstå – västerländsk TV. Från Tallinn är det bara 8 mil sjövägen till Helsingfors. Det som kunde förnekas och döljas av den sovjetiska propagandan kunde aldrig hindras att nå esterna. Idag kan förvånansvärt många ester tala engelska, tyska – eller svenska. Den obligatoriska ryskan i skolan är borta. Eleverna får som första främmande språk välja mellan engelska, tyska eller franska. Lite längre upp i skolsystemet dyker svenskan upp, inte mindre än 30 gymnasier i landet erbjuder nu svenskundervisning. Den är mycket populär. I staden Haapsalu på den estniska västkusten (centrum i de gamla estlandssvenska bygderna) finns för övrigt ett särskilt svenskt gymnasium.

Contraframgång i Europadomstolen

Vid pressläggningen av detta nummer av Contra meddelas att Europadomstolen med sju röster mot två fastställt den kritik mot Sverige, som tidigare utformats av det förberedande organet

Europakommissionen. Domstolen har därmed gett Contramedarbetaren Carl Holm rätt i kritiken mot den svenska tryckfrihetsprocessen. Ärendet beskrevs utförligt i Contra nr 2 1993.

Den glada casinoekonomin och den svenska krisen

Det svenska ekonomiska uppsvinget under det "glada 1980-talet" var ingen slump och bara i begränsad utsträckning en följd av orationell spekulation. Det fanns fundamentala förklaringar till utvecklingen. Ändrade ekonomisk-politiska förutsättningar idag gör att det finns lika fundamentala förklaringar till nedgången och krisen.

Men det är inte så att en återgång till 1980-talets politik skulle leda till en förnyad tillväxt. Tvärtom var, hur paradoxalt det än kan låta, de förändringar i den ekonomiska politiken och regleringarna som gjordes under senare delen av 1980-talet, riktiga och nödvändiga.

Casinoekonomin styrdes av regleringar, skatter och inflationsförväntningar

Den glada casinoekonomin under 1980-talet, då alla investeringar gav klirrande avkastning, var till stor del styrd av den politiska miljön. 1970-talet var ett dystert decennium. Näringslivets lönsamhet var låg, det var inte lönsamt att vara aktieägare och följdriktigt hade företagen svårt att få pengar till investeringar. Socialdemokraterna utnyttjade situationen för att lansera sitt löntagarfondsförslag, som genom centraliserade fackföreningsstyrda löntagarfonder dels skulle ordna företagets kapitalförsörjning, dels genomföra en socialistiskt styrd ekonomi av i princip samma modell som i Östeuropa.

Löntagarfondsförslaget förde in i en återvändsgränd och skattebelastningen på företaget och privatpersoner var sådan att hela ekonomin höll på att haverera. Sveriges konkurrenskraft var utomordentligt svag och företagen gick dåligt. Genom devalveringarna 1981 (av den borgerliga regeringen) och 1982 (av den nya socialdemokratiska regeringen) blev Sverige

mycket konkurrenskraftigt. De tidigare misslyckandena förde till en insikt om att det behövdes avregleringar om de svenska företagen skulle kunna behålla och vidareutveckla sin styrka. En hel rad åtgärder vidtogs, men det var dålig samordning mellan olika åtgärder i tiden.

Då, i början av 1980-talet, hade dock ännu inte det regerande socialdemokratiska partiet kommit till insikt om att skattesystemet (för att låna finansminister Kjell-Olof Feldts ord från det sena 1980-talet) var perverst. Skattesystemet var en avgörande faktor bakom det som hände i mitten och slutet av 1980-talet.

Inflationen var hög, samtidigt som det var billigt att låna pengar. För första gången under efterkrigstiden släppte statens förlamande hand över bankerna. Det gick att låna för den som behövde. Den som betalade och hade rimlig inkomst fick låna. Vilket var lönsamt för de flesta. Tidigare hade olika regleringsåtgärder sett till att det bara var de som hade kontakter eller redan stor förmögenhet som fick låna. Det nya systemet var naturligtvis en lättnad för många och en rättvisereform.

Spararna gick däremot med förlust på sina besparingar. Räntan, efter avdrag för skatt, räckte inte på långa vägar till för att kompensera för inflationen. Den som satte in pengar på banken kunde räkna med att förlora 3-5 procent av sitt kapital årligen.

Medborgarnas försvar var att satsa på realtillgångar. Dels i form av aktier, dels i form av fastigheter. De stora internationella exportföretagen gick bra. De levde gott på den konkurrenskraft som skapats genom 1981-1982 års devalveringar. Volvo nådde en topp med en vinst på nio miljarder kronor 1986 och Saab-Scania presterade 3 miljarder samma år. Industrin ökade antalet anställda. Det var inga problem att få fram tio miljarder kronor om året från Børsen för nysatsningar inom näringslivet. Och staten underblåste expansionen - på toppen av högkonjunkturen gavs generöst ekonomiskt stöd till Volvos nya bilfabrik i Uddevalla och Saabs bilfabrik i Malmö. Inget av dessa projekt torde ha genomförts utan riktade statliga

Av Carl G Holm

insatser. Bägge fabrikena är numer nedlagda med stora förluster som följd.

En annan lönsam placering var fastigheter. Anledningen var inflationen. Om pengarna sjönk i värde på banken, så höll sig värdet om de investerades i fastigheter. Om fastigheterna förvärvades med hjälp av lån sjönk låneskulden på grund av inflationen, samtidigt som fastigheten behöll sitt värde. Den egna insatsen växte med hjälp av den s k hävstångseffekten. Om nittio procent var lån och tio procent var eget kapital kunde insatsen fördubblas på ett år om fastigheten ökade i värde med tio procent. De som var djärva sålde halva sitt innehav, satsade på nya fastigheter med nittio procents belåning och upprepade fördubblingen av insatsen nästa år. De riktigt djärva minskade de egna kapitalinsatserna ytterligare och lyckades under 1980-talets sista år få bankerna att låna ut pengar till det värde som fastigheten beräknades ha om ett år. Det behövdes inte någon egen insats alls!

Det var under de här åren de riktigt dumdristiga som gjorde stora vinster och som därmed blev affischnamn på affärsidorna. Hans Thulin, Carl-Olof Björkgren, Lars Gullstedt, Sven-Olof Johansson med flera blev miljardärer för att sedan göra konkurs eller tvingas till rekonstruktioner.

Under den här tiden gjorde också livförsäkringsbolagen lysande affärer, som byggde på orimligheten i skattesystemet. Genom att pensionsförsäkringspremierna var avdragsgilla var det billigt att köpa livförsäkringar. Allt fler räknade med att de orimliga skattesatserna på 75-85 procent inte skulle kunna bestå tills det var dags för (skattepliktiga) utbetalningar av pensioner någon gång i framtiden. De som tänkte så räknade förvisso rätt. Branschens premieintäkter ökade från några få miljarder kronor i början av 1980-talet till över 50 miljarder kronor toppåret 1989.

Nu var försäkringsbolagen underkastade regleringar för hur de kunde placera pensionsförsäkringstagarnas pengar. De måste till största delen placeras inom Sverige. De pengar som välldes in i pen-

sionsförsäkringsbolagen ökade därför på efterfrågan på svenska obligationer, svenska aktier och svenska fastigheter. Räntorna sjönk och priserna på aktier och fastigheter, som redan av inflations- och skatteskal pressats uppåt, ökade ytterligare.

Närlivförsäkringsbolagen 1989 och 1990 fick rätt att också investera utomlands slutade alla investeringar i Sverige tvärt. Inte för att de inte var lönsamma, men för att bolagen med rätta ansåg att priserna genom spekulation drivits upp till en orimlig nivå. Och för att bolagen inte ville lägga alla ägg i samma korg. Istället satsades stora summor på utländska fastigheter - på toppen av den utländska fastighetskonjunkturen. Värst drabbades försäkringsbolaget SPP, som köpte ett brittiskt fastighetsbolag, som sedan dess kostat över tiomiljarder kronor i förluster.

Spekulationsbubblan som sprack

Den utveckling som pågick i slutet av 1980-talet kunde inte fortsätta. Uppgången i aktiekurser och fastighetspriser svarade inte mot en uppgång i avkastningen. Visserligen ökade hyrorna, men fastighetspriserna ökade ännu mer. Till slut var direktavkastningen på fastigheterna nere i mellan 1 och 2 procent. Priset motiverades till största delen av förväntningar om ytterligare prisstegringar i framtiden. Men sådana skulle ju bara kunna uppstå om hyrorna höjdes till dubbla eller tredubbla nivå - och det klarade naturligtvis inte marknaden av. Luften gick snabbt ur fastighetsmarknaden. Konkurserna kom slag i slag och hyrorna minskade med mellan en tredjedel och hälften istället för att fördubblas. På tre år gick fastighetsvärdena ned med över 50 procent, vilket medförde att bankerna som stått för finansieringen, gjorde enorma förluster.

Samtidigt hade den perversa skattepolitiken ändrats. Det blev olönsamt att vara skuldsatt och investeringar i fastigheter skyddades inte av inflationen. Fastighetspriserna gick ner. Många privatpersoner fann att de hade lån som var större än fastighetens värde, något som gällde kanske en miljon villaägare och bostadsrättsinnehavare. En del tvingades att sälja till underpris. Andra, som klarade av räntor och amorteringar, inriktade sig istället på att rätta till sin egen "balansräkning". Den som anpassat sig till det tidigare systemet

Handeln med nya bilar hör till de branscher som drabbats hårdast av den svenska ekonomiska krisen.

med hög inflation, höga skatter och stora ränteavdrag var rationell om hela villan köptes med lån. På bara några år hade villalägaren byggt upp ett stort eget kapital utan någon egen insats. I den nya situationen såg det helt annorlunda ut. Den som ville vara trygg skulle ha en rejäl egen insats. Efterfrågan på konsumtionsvaror sjönk. Sparkvoten, som under decennier varit negativ, växte snabbt och nådde tio procent. Bilsförsäljningen blev den lägsta på decennier, men många privatpersoners balansräkning blev rimligare. När den anpassningen är gjord kan konsumtionen åter ta fart. Optimisterna hävdar att anpassningen redan är gjord och att botten är passerad. Många menar att det behövs ytterligare flera år innan hushållen är nöjda med sin finansiella situation och att det därför kommer att ta lång tid innan vi får en efterlängtat återhämtning av den privata konsumtionen.

När (och om) vi nu får en konjunkturuppgång kommer den dock att ske på en mycket stabilare grund än under 1980-talet. Vi kommer att ha ett samhälle där fastighetspriserna sätts på grundval av den avkastning de genererar och inte på grund av inflationsförväntningar (för den som själv bor i fastigheten är avkastningen lika med värdet av bostaden). Vi kommer att ha ett samhälle där lån tas för att finansiera

investeringar, inte för att komma undan inflationen och där pengar som sparas ger positiv avkastning, vilket stimulerar ett utvecklingsfrämjande sparande.

Det här är förutsättningar som utgör grunden för en sund ekonomi med effektivt fördelning av samhällets begränsade resurser.

Allt skulle egentligen vara idylliskt om inte omvandlingen skett till kostnaden av enorma statliga budgetunderskott, hög arbetslöshet och en explosiv tillväxt av statskulden. Skattebetalarna skall under de kommande åren betala ränta på en skuld som uppgår till en biljon kronor, bara räntan blir då inemot hundra miljarder kronor om året. Statens inkomster är 400 miljarder kronor om året, medan utgifterna är 600 miljarder.

Hela anpassningen av den offentliga sektorn och de offentliga transfereringssystemen återstår att ta itu med. Den smärtsamma förvandling som hushållssektorn och företagssektorn genomgått under slutet av 1980-talet och början av 1990-talet har skapat en stabil utgångspunkt. Den offentliga sektorn har hela sin anpassning kvar. Det blir tuffa tider framöver för dem som har sin utkomst i flummiga kommunala och statliga verksamheter.

BREV TILL CONTRA

Kommunismen är inte "god i teorin"!

Det är väldigt vanligt att människor uttalar följande fras: "Kommunismen är dålig i praktiken men god i teorin". Detta påstående saknar emellertid minsta uns av sanninghalt. Kommunismen är som bekant en ideologisk lära som härjat vilt i Europa och annorstädes under 1900-talet. Den har orsakat krig, ruiner, massavrättningar, svält, fattigdom och en allmän leda för de stackare som tvingats utstå dess förtryck.

Detta är ingen slump eller ett oförklarligt fenomen som frasen ovan vill göra gällande: det är en logisk konsekvens av den egna läran. Kommunismen resulterar i destruktion och anti-liv av det enkla skäl att dess lära är anti-liv, den är motsatt livets förutsättningar och villkor.

Kommunismens väsentliga ideologiska grundval är upphöjandet av Kollektivet eller Staten över individen. Den motsätter sig individuell strävan efter självförverkligande och uppnåendet av privat, självisk lycka. Istället predikar den individens självuppoftning till förmån för en kollektiv massapparat. Men när den gör det, strider den mot livets egna villkor.

Varken en gud eller en stat eller en släkt kan frånta individen det egna ansvaret över sin egen existens utan att samtidigt successivt ta kål på individen och dess potential för lycka. Alla materiella framsteg, såsom teknologi och industri, görs av individer, inte av politiker eller någon gud. Det är därför som de länder som har störst individuell frihet och äganderätt också har större rikedom än i de länder där individen är mer underordnad en klåfingrig statsmakt.

Och om individen inte följer sin egen vilja, kommer hon nödvändigtvis att förstöra sin potential för lycka. Det är därför som människorna i de kommunistiska och förtryckande staterna tycks fullständigt ha förlorat livsaptiten och förmågan att göra sig själva lyckliga. Deras tillvaro är en enda gråmassig sörja. Så går det när individerna överger sina jag, sina personliga tycken och önskemål, sina livsmål och sina förnuft, och istället överlämnar ansvaret över

det egna livet till någon eller några utanför dem själva.

Vi ser samma konsekvens av detta faktum i Sverige, där välfärdsstaten mer och mer vill frånta individen ansvaret över det egna livet - till slut finns det inget kvar att leva för. Och välfärden raseras i takt med den socialistiska välfärdsstatens utökande. Precis som i de foma kommuniststaterna.

Anders Wollin

Asyl - en missbrukad rätt

Företrädare för vår svenska "demokrati" (läs: oligarki) hävdar envetet att "notan för invandringen" är lika med Invandrarverkets budget för innevarande år, f n 13 miljarder. Att föregående års "gästarbetslösa" kostar oss stora summor förutsättes vi vara för dumma för att genomskåda. En tidigare företrädare för svenska Röda korset, Olof Karlander, skrev en artikel i *Svenska Dagbladet* där han beklagade att utlänningarnas dokumentlöshet, varav betydelsen i hög grad överdrivits, kommit till allmänhetens kännedom. Karlander hade väl velat ha statlig censur! Vid vilken ålder en asylant skall ha svensk pension borde i alla fall inte vara en betydelslös fråga!

Heinrich Lummer, f d "Innensenator" i Berlin, utgav 1992 en bok, *Asyl - ein missbrauchtes Recht*. Han skriver att finansministern i Baden-Württemberg, Gerhard Mayer-Vorfelder, medgivit, att kostnaderna för asylgivning förutgits för att inte bringa befolkningen till ursinne (*Stuttgarter Zeitung* 92-03-31).

Tidningen *Danskeren* (ett organ av den typ som väl alltid finns i länder utan fri opinionsbildning; här i Sverige har vi *Fri Information*, FIIN) uppger i nr 3/93 att man i Frankrike år 1990 gjort en undersökning, vars resultat blivit att hela den franska inkomstskatten går till invandrarförsörjning; 210 miljarder francs. Socialistregimen tordes inte offentliggöra resultatet, och det törs inte heller den nya borgerliga regimen.

"Umuligt! Det er altfor explosivt!", siger et fremtredende medlem av det gaullistiske parti, RPR." Vidare enligt citat

i den danska tidningen:

"Sanningen om det utplundrade Västeuropa skall nog komma fram. Detta är bara inte rätt tidpunkt. Ni kan nog föreställa er fransmännens reaktioner om man talar om för dem, samtidigt som man genomför nya skattechöjningar för 1993, att allt vad de skall betala, till den sista francen och centimen, blir uppätet av objudna gäster! Det kan bli en ny revolution!"

Den dagen inbördeskriget är ett faktum, och det vi ser i Tyskland är nog tyvärr bara ingressen, vems är då felet - de utlänningars, vilka blott utnyttjat en lysande möjlighet till bosättning och försörjning i ett annat land, på invandrarverkets bekostnad, eller de politikers, vilka har låtit sig luras och bedragas och slagit dövsörat till för den egna folkopinionen, vilken dessutom smädats, förhånats och undertryckts!? Frågan är retorisk.

Magnus Cappelin

Generande dumt...

Vid förra valet var situationen unik. Socialdemokraterna hade problem med imagen och ekonomin efter sloandet av tvångsanslutningen, och överallt omkring oss försvann kommunistdiktaturena. Socialdemokraterna var tvungna att försvara sig.

Själv tyckte jag det var bra. Därför tycker jag också att det är generande dumt att, när vi fått en nästan borgerlig regering, slita varandra i stycken. Socialdemokraterna borde uppfattas som den största missprydnaden på demokratin Sverige och för varje gång anarkokapitalister drabbar samman med objektivist eller kristna antikommunister ödar vi vår kraft.

Om vi riktar våra ansträngningar utåt istället, kommer vi att finna diverse synnerligen enkla mål - socialdemokrater som har problem att konstruera en mening och får problem när det blir motsagda (nej, det var inte Ingvar Carlsson jag tänkte på) och vars enda skäl att de kan propagera ohejdat är att de inte blir motsagda. Riktar vi ansträngningarna mot våra egna led finner vi, å andra sidan, människor som kan tänka självständigt, kan argumentera väl och, för det mesta, är mycket mindre värda att vinna över i en argumentation.

Att be om rättning i leden vore fel, vi är individer. Däremot vore det bra om ni använde skallen, pojkar.

Carl Carlsson

BOK-NYTT

Tibet - våldtaget land på världens tak

Från kinesisk sida har det ofta hävdats, att Tibet var så fattigt och primitivt att det var Kinas moraliska plikt att invadera det. För att styrka detta påstående har kineserna i sin propaganda regelbundet publicerat bilder och intervjuer på och med misshandlade och lemlästade tibetaner. Ofta dyker samma personer upp gång på gång.

Ett sådant exempel är Tsering Wangdü, som dyker upp i flera böcker och filmer om Tibet – exempelvis i Tore Zetterholms propagandabok "Tibet mellan Buddha och Marx" (1981). Wangdü uppgavs ha fått båda ögonen utstuckna och en armen godtyckligt stympad i det förkinesiska Tibet.

David Ståhl visar i sin bok *Tibet – våldtaget land på världens tak* (Larsons förlag, Täby 1992) hur kommunistkineserna på ett cyniskt sätt söker föra världsoptionen bakom ljuset i syfte att legitimera sin ockupation av det strategiskt viktiga Tibet, en ockupation som pågått sedan 1950. Genom en brutal maktpolitik har Peking på några decennier lyckats förstöra oersättliga naturtillgångar, kultu-

rella skatter och en andligt förfinad religion. 1,2 miljoner människor beräknas ha dött som en följd därav.

För den som på ett begränsat utrymme (142 sidor) önskar få en lättfattlig men ändå kunnig och oerhört engagerad översikt över detta säregna land i Himalaya är detta den ideala boken. Och David Ståhl, som sannolikt är landets främste expert både på Tibet och Indien – han driver konsultföretaget Empatum AB som specialiserar sig på Indien och dess grannländer – är exakt rätt person att skriva den.

Flyhänt demaskerar Ståhl de vanligaste kinesiska propagandalögnerna och några till. Den mest spridda myten torde vara, att "Tibet alltid varit en del av Kina". Grunden till detta falska påstående, konstaterar Ståhl, är relationen mellan *guru* och *chela* – alltså förhållandet mellan den andlige mästaren och hans lärjunge. Detta förhållande kom först att råda mellan den tibetanske storlamen och den mongoliske khanen. Laman var guru och khanen chela.

Så småningom kom rollen som chela, lärjunge, att överflyttas till den kinesiske kejsaren som enligt kinesiskt synsätt stod över det tibetanska överhuvudet, i dag benämnt Dalai Lama. Men, fastslår David Ståhl: "Den som känner till vad relationen "guru-chela" innebär, förstår genast hur grundfalskt detta påstående är. Gurun, läraren, har alltid högre status än sin elev."

Dessbättre har det under senare år gått dåligt för kommunistkineserna att torgföra sitt imperialistiska budskap och motivera ett fortsatt förtryck över Tibet. Massakern i Peking 1989 uppenbarade för världen

den kinesiska regimen brutala ansikte, och några månader senare fick Dalai Lama Nobels fredspris. En värdigare pristagare har sällan skådats.

Tommy Hansson
David Ståhl: Tibet – våldtaget land på världens tak. Larsons förlag. ISBN 91-514-0252-1.

När Sverige teg

Det dröjde som bekant länge innan Sverige tog bladet från munnen när det gällde Hitler-Tyskland. Det var först när det började gå illa för Tyskland i Andra världskriget som Sverige, i sann maktpositivistisk anda, omprövade sin inställning. Exempelvis inställdes den tyska permittenttrafiken genom Sverige först 1943, och handeln med Tredje riket stoppades först i slutet av 1944; då hade Hitler i praktiken redan förlorat kriget.

Om den svenska tystnaden gentemot den tyska national-socialismen handlar Ingrid Segerstedt Wibergs och Ingrid Lomfors bok *När Sverige teg* (Falun 1991). I förordet framhåller författarna:

"Vad visste man i Sverige om förföljelserna i Nazityskland? Vårt svar på den frågan blir att den som ville veta, visste det mesta. Men den svenska regeringen var framför allt mån om att inte stöta sig med de nazistiska makt-havarna. I det syftet ströp den det fria informationsflödet och förde i det längsta en restriktiv flyktingpolitik. När den äntligen intog en mer generös hållning var det för sent. Då hade redan miljoner förföljda avlivats i koncentrations- eller förintelselägren. Den sanningen ställdes svenskarna inför när de vita bussarna fört hit de överlevande."

Men boken tar inte enbart upp den svenska regeringens hållning under kriget utan visar även hur präster, författare, journalister, kulturutövare och hjälparbetare förhöll sig. Medan re-

geringen teg fanns det andra, bland dem Torgny Segerstedt, Selma Lagerlöf, Karl-Gerhard, Ture Nerman och Åke Thulstrup, som protesterade mot nazismens omänsklighet. Sammanslutningar som Tisdagsklubben och Internationella foyén höll vidare motståndets låga brinnande.

Detta behövdes, ty förutom

regeringens undfallenhet fanns det nazister och nazistiska medlöpare litet varstans. Till dessa hörde den unge Karl Vennberg, prästen Ivar Rhedin, Fredrik Bök och Sven Hedin. Segerstedt Wiberg/Lomfors vinner i trovärdighet genom att finna nyanser och skäl bakom sådana personers ställningstaganden. Över huvud taget övertygar den 170 sidor tjocka boken genom att kombinera ett antitotalitärt och humanitärt engagemang med en saklig ton.

Vad man kan anmärka på är en ställvis rätt slarvig korrekturläsning och viss svårighet med kommatering. Dessutom saknar mitt bokexemplar sidorna 73-89 men har en dubbel uppsättning kapitel sju och åtta. Förhoppningsvis ett olycksfall i arbetet.

Tommy Hansson
Ingrid Segerstedt Wiberg/Ingrid Lomfors: När Sverige teg. Om nazisternas förföljelser. Nordstedts juridikförlag. ISBN 91-38-50044-2.

Hur farligt är budgetunderskottet?

Det är en helt enkelt oombärlig vägvisare i den dagsaktuella debattens myller av åsikter och tyckanden som läsaren får i denna elegant koncentrerade och i alla avseenden tänkvärda skrift. Som en röd tråd genom hela framställningen går hamrandet – ja, sådant behövs verkligen – att man måste se underskottets långsiktiga konsekvenser och inte som våra vanliga politiker och debattörer så ofta gör stirra sig blind på kortsiktiga olägenheter av nödvändiga åtgärder. Ju längre man väntar, desto svårare blir som bekant kuren.

Med verklig bravur ger sig författaren i kast med uppgiften att – trots alla mätsvårigheter – klargöra både vilken del av underskottet som är verkligt farligt och vari farorna består. Hur man än räknar förefaller det nämligen som om halva underskottet är "strukturellt" i den meningen, att det består även om den ekonomiska tillväxten förbättras. Givetvis är det den delen som måste åtgärdas, om vi skall kunna undvika en fullständig samhällskollaps.

Självklart kan ingen lösning

av problemen åstadkommas utan en grundläggande enighet om vad som alltså *måste* ombesörjas och vad som kan överlämnas till marknadens självläkande krafter när konjunkturen äntligen en gång vänder uppåt. Här står alltså politikerna inför ett fruktansvärt dilemma i och med att kortsiktiga, men ack så nödvändiga, åtgärder riskerar att öka och kanske permanenta arbetslösheten. Detta medan fortsatt växande underskott riskerar att bygga in en inflationsbomb i vår ekonomi, som kommer att helt bryta samman när den bomben väl briserar.

Detta leder in på frågan hurvida våra politiker verkligen har förmågan att vidta de obehagliga åtgärder som måste till och som bara blir ännu mer obehagliga ju längre tiden rinner i väg. På den punkten är författaren utomordentligt pessimistisk. Hur det än må förhålla sig med den saken ger inte det politiska kabblet med dess ständiga beskyllningar och undanflykter någon grund för optimism, lika litet som de högljudda "sär-intressenas" krav att låta de andra, de förmögna, bära bördorna för bevarandet av välfärden i det egna reviret.

Betydligt allvarigare är kanske dock problemet med den uppenbart sjunkande produktiviteten i den offentliga sektorn, ett problem som vi delar med *alla* jämförbara industriländer och som författaren givetvis också behandlar. En av de främsta orsakerna till svårigheterna är utan tvivel att den moderna välfärdsstaten har samlat på sig en mängd åtaganden, där verksamheten är arbetsintensiv och alltså inte kan effektiviseras genom tillförande av arbetsbesparande instrument i samma utsträckning som inom tillverkningsindustrin. Därigenom uppstår helt naturligt en press uppåt på skattetrycket genom att en allt större andel av inkomsterna från industrisektorn måste avsättas till finansieringen av tjänsterna på den sektor, där produktiviteten växer långsamt – redan om man vill bibehålla denna samhällssektors verksamhet på oförändrad nivå.

Att Klas Eklund har en glänsande pedagogisk förmåga har han återigen visat med denna skrift.

Birger Larsson

Klas Eklund: *Hur farligt är budgetunderskottet?* SNS. ISBN 91-7150-482-6.

Det lilla Europa

Vem har väl hört talas om liver och kasjuber, eller huzuler, boiker och lemker, för att nu inte tala om pomaker, saraksaner och bunjevater? Dessa och många andra folkpiller får läsaren stifta bekantskap med i den mångsidige ambassadören Ingmar Karlssons senaste skrift.

En intressant och antagligen olösbar fråga är onekligen vilka möjligheter minoritetsfolken har att överleva i dagens och morgondagens värld. Svaret ligger någonstans i skärningspunkten mellan de små folkens vilja och deras förmåga att hävda sin egenart och det omgivande storsamhällets toleransnivå.

Hotet mot de små folkerna ligger inte bara i förtryckande lagar utan även i majoritetskulturens attraktionskraft. Faktiskt verkar det som om vissa lokala slirgrupper bara kan leva vidare som utställningsobjekt vid folkloristiska satsningar.

Birger Larsson

Ingmar Karlsson: *Det lilla Europa. Guide till Europas små folk.* Timbro. ISBN 91-7566-245-0.

CONTRA 2 1994

I kommande nummer av Contra kommer vi att belysa sanningen bakom den sovjetiska nedskjutningen av det sydkoreanska passagerarplanet KAL 007 1983. Diverse vänstervridna konspirationsteoretiker har ju sökt skylla den tragiska händelsen på den amerikanska underrättelsetjänsten. Vidare kommer den tidigare utlovade presentationen av den nya boken om rättvisa och psykologi. Och mycket mer!

...kommer i februari